

Treball de fi de grau

Títol

**Gilda: No apta per a la Dictadura.
Anàlisi del consum de la representació cinematogràfica de la
dona americana**

Autor/a

Núria Morda Ruiz

Tutor/a

Luisa del Carmen Martínez García

Departament	Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat
Grau	Periodisme
Tipus de TFG	Recerca
Data	30/05/2015

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

**Gilda: No apta per a la Dictadura.
Anàlisi del consum de la representació cinematogràfica de la dona americana**

Castellà:

Gilda: No apta para la Dictadura. Análisis del consumo de la representación cinematográfica de la mujer americana

Anglès:

Gilda: not suitable for the dictatorship. Analysis of the consumption of the cinematic representation of the American woman.

Autor/a:

Núria Morda Ruiz

Tutor/a:

Luisa del Carmen Martínez García

Curs:

2016/17

Grau:

Periodisme

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Estudis culturals, consum, representació, dona, americana, franquisme

Castellà:

Estudios culturales, consumo, representación, mujer, americana, franquismo

Anglès:

Cultural studies, consumption, representation, woman, american, francoism

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Anàlisi qualitativa basada en quina va ser la recepció de la representació cinematogràfica femenina que proposava el cinema americà, en concret amb la pel·lícula Gilda (1946), en una societat franquista amb un model de dona totalment oposat. Com a eines s'han fet servir grups de discussió amb dones catalanes d'esquerres i una anàlisi documental de publicacions de l'època sobre la pel·lícula dels diaris ABC i La Vanguardia. La investigació conclou que la Gilda va ser un model de dona que va impactar molt a la societat i que va crear tendència en la població femenina.

Castellà:

Análisis cualitativo basado en identificar cuál fue la recepción de la representación cinematográfica femenina que proponía el cine americano, en concreto con la película Gilda (1946), en una sociedad franquista con un modelo de mujer totalmente opuesto. Como herramientas se han utilizado grupos de discusión con mujeres catalanas de izquierdas y un análisis documental de publicaciones de la época sobre la película de los diarios ABC y La Vanguardia. La investigación concluye que Gilda fue un modelo de mujer que impactó mucho en la sociedad y que creó tendencia en la población femenina.

Anglès:

Qualitative analysis based on how the reception of the cinematic representation of women proposed by American cinema was, particularly, regarding the film Gilda (1946), under Franco's regime with a completely opposed female role. Discussion groups formed by left-wing Catalan women rely as the reference tool, as well as thorough research of diverse publications on ABC and La Vanguardia between 1947 and 1949, since the Spanish release of the film took place in January 1948. The research concludes that Gilda portrayed a shocking role model resulting in a new trend-to-follow by the female population.

ÍNDEX

1. Introducció.....	3
2. Marc teòric.....	4
2.1 Teoria de la comunicació: Estudis Culturals	4
2.1.1 Pel·lícules d'embolics amorosos	4
2.1.2 Representació de la dona en el cinema durant la Dictadura.....	6
2.2 Consum del cinema durant el Franquisme	8
2.3 Context Social i Històric	8
2.4 Representació de la dona en el Franquisme.....	10
3. La pel·lícula: Gilda.....	12
3.1 Fitxa tècnica.....	12
3.2 Història de la pel·lícula.....	12
3.3 Resum de la pel·lícula	13
4. Preguntes d'investigació	14
5. Metodologia.....	15
5.1 Tècniques de recollida d'informació	15
5.1.1 Grups de discussió.....	15
5.1.2 Anàlisi documental.....	16
6. Resultats	18
6.1 Resultats dels grups de discussió	18
6.1.1 Mitjans de comunicació més consumits	18
6.1.2 Què representava el cinema	19
6.1.3 Influència de Gilda i altres pel·lícules americanes	21
6.1.4 Societat franquista.....	24
6.1.5 Model de dona del franquisme	27
6.1.6 La Gilda.....	28
6.2 Publicacions destacades	30
6.2.1 Diaris de l'època.....	30

6.2.2 Amonestació episcopal	49
6.2.3 Influències actuals	50
7. Conclusions.....	51
8. Bibliografia i webgrafia	54
8.1 Bibliografia.....	54
8.2 Webgrafia.....	54
9. Annexos.....	55

1. Introducció

Se sap que perquè una cosa no mori, perquè persisteixi la seva existència, no ha de caure en l'oblit. Una bona manera d'aconseguir-ho és mitjançant el cinema que, des dels seus inicis, ha recreat diferents èpoques i esdeveniments històrics. Els mitjans proposen idees hegemòniques que l'espectador rep i de les quals re-labora el seu propi discurs.

L'objecte d'estudi d'aquest treball serà la pel·lícula Gilda estrenada el 1946 als Estats Units i el 1948 a Espanya. Aquesta producció portava a la societat franquista de l'època, un model de dona americana molt allunyat de la realitat de l'estat espanyol i, per descomptat, més allunyat encara del patriarcat, un model de dona dependent de l'home que promulgava la dictadura amb l'inestimable ajuda de l'església. És per això que el consum d'aquest film podia atemptar contra els objectius del règim: reprimir els progressos, canvis i drets que havia aconseguit la població femenina durant els últims anys.

L'objectiu general del treball de fi de grau tracta d'analitzar el consum a posteriori de la representació cinematogràfica de la dona americana en la societat espanyola. Pel que fa als objectius específics de la investigació, tractaran d'identificar com va influenciar el context social i polític de l'època al consum de la pel·lícula. Això està estretament relacionat amb el paper de l'església en aquesta conjuntura, si gràcies o per culpa d'ella va tenir més o menys espectadors, si la censura del règim va jugar més a favor o en contra de l'objectiu que tenien, si els mateixos cinemes prohibien l'entrada a alguna part de la població, ja sigui per edat, sexe o condició sexual o religiosa. També serà important saber si algú va ser discriminat per anar-la a veure, analitzar la premsa de l'època i veure quines crítiques va inspirar però, sobretot, saber si va portar alguna conseqüència.

Analitzar el consum de la representació cinematogràfica de la dona americana i, en concret, de la pel·lícula Gilda, és portent perquè va ser un film on la protagonista era una dona que no seguia els paràmetres establerts pel patriarcat, mantinguda econòmicament per l'home, encarregada de la llar i de cuidar els nens, amb absoluta dependència d'ell perquè era qui portava el diners. També és important perquè aquests temes semblen molt llunyans perquè són del franquisme i pel simple fet que la pel·lícula és en blanc i negre, però si donem resposta a les preguntes d'investigació amb testimonis que ho van viure de primera mà, farà recordar que no és un tema tan llunyà, que del franquisme només fa poc més de 40 anys i que el sexisme segueix sent vigent. A més, el fet que la investigació es pugui fer a còpia de recórrer a la memòria de testimonis de persones que ho recordin, demostra també la importància de la pel·lícula ja que a la ment només deixa petjada d'allò que ens marca i, que ho puguin recordar, demostra que va marcar.

2. Marc teòric

Un cop establerta la investigació del treball de fi de grau amb la presentació, passarem a explicar els conceptes clau per poder procedir amb l'anàlisi del consum.

2.1 Teoria de la comunicació: Estudis Culturals

Els estudis culturals és estudiar com es transmet la ideologia en els mitjans, i del que les persones interpreten en els missatges, que sol ser diferent de la dels informadors. Es parla d'una societat orgànica canviant, on les persones tenen la capacitat de decidir i fer un filtratge dels missatges que l'arriben amb ells, i elaborar un discurs propi del que els arriba (Hall, 2006).

En aquest punt, s'identifica que la cultura deixa de ser domini d'una minoria i passa a ser comuna, ja no només d'uns pocs. Fins i tot l'art és redefinit com un procés social general, sobretot el cinema, que està a l'abast de tots (Williams, 1989).

Així doncs, aquesta teoria de la comunicació és important per al treball ja que la investigació avalua com una part de la població va interpretar el missatge que enviava Hollywood amb el model de les actrius americanes, quin filtratge es va fer del missatge i quin discurs es va elaborar a partir d'ell.

2.1.1 Pel·lícules d'embolics amorosos

Les pel·lícules basades en històries d'amor i idealització dels projectes de vida de matrimoni, les pel·lícules d'embolics, segons Rincón (2014), van ser un dels mitjans informals més populars i efectius ja que aquests films eren capaços d'incidir sobre la subjectivitat de les persones perquè col·laboraven en la creació de models ideals i expectatives en les relacions afectivosexuals. Malgrat que no eren pel·lícules que sintonitzaven amb les voluntats cinematogràfiques del règim, van ser unes produccions que van ocupar un lloc molt destacat als cinemes de la postguerra ja que van resultar unes de les pel·lícules més demandades pel públic. Això va atorgar a aquestes produccions el poder de constituir-se com a fonts discursives capaces de generar arquetips i pautes de comportaments. També confirma aquesta influència de les pel·lícules de Hollywood Jackie Byars (1991):

"Feminist film critics in the United States, by revealing the inadequacies of women's roles and images in Hollywood films, challenged the assumption that entertainment texts are either insignificant or neutral; these critics claimed that the films had had detrimental effects on real women and argued for more positive representations of women." (p. 25)

Aquestes pel·lícules, van estar particularment associades a l'entreteniment i a l'evasió per la seva estructura i pel seu llenguatge còmic i amable. Partint de la idea que «no hi ha evasió sense crítica», el consum d'aquestes històries, majoritàriament femení:

“Va permetre a les espectadores introduir-se en un espai de frivolitat on imperaria la fantasia enfront dels discursos transcendentals que van tractar d'ocupar tots els espais de la quotidianitat de la postguerra, i en el qual va poder obrir-se també un terreny per a la contestació. En el marc d'un discurs oficial d'austeritat i rebuig de tota frivolitat, aquestes pel·lícules deixaven «una escletxa per la alegria» en ambients ingràvids, obrint així el ventall de les possibilitats interpretatives del significat moral del present franquista.” (Rincón, 2014, p. 79)

Les pel·lícules d'embolics van poder suposar un tipus d'evasió subversiva i van col·laborar en la construcció d'un imaginari femení que es va allunyar de la «autèntica feminitat catòlica». Les dones protagonistes d'aquestes pel·lícules, van encarnar un model femení, en general de classe alta, preocupada per l'amor, però també per qüestions irrelevantes com la moda i les particularitats de la “vida frívola”. Un tipus de dona que es va identificar com a superficial i solament preocupada fer assistir a actes socials i per coquetejar. Les protagonistes de les pel·lícules, convergint amb el projecte polític franquista, somiaven amb el matrimoni, però els seus mètodes, caràcters i estètica no corresponien amb el model predeterminat d'austeritat i docilitat que el règim tractava d'imposar. Malgrat això, l'eficàcia narrativa d'unes pel·lícules anomenades a generar empatia i a buscar la identificació del públic no es va erosionar. De fet, si analitzéssim les característiques de les conegudes com a noies *topolino* dels anys quaranta, podríem confirmar un important diàleg entre aquestes pel·lícules i les joves de l'època (Rincón, 2014).

Per a aquest autor, aquest model de dona moderna, va simbolitzar per al franquisme una pertorbació per a l'ordre de gènere, la greu deterioració dels costums i dels valors que la dona havia d'encarnar. Des d'una lectura nacionalista dels cossos, les dones modernes representaven un model doblement negatiu: al traïr la seva naturalesa femenina, traïen també la seva identitat nacional. A partir de la lògica totalitzadora i reduccionista que va imperar en la postguerra, aquells cossos es van identificar amb el feminisme, les ideologies moralment dissolvents i la introducció en el país de tendències estrangeres que diluïen l'essència patriòtica. Per a contrarestar, les pel·lícules d'embolics van recórrer a la tècnica del contrast per oferir lliçons morals proposant personatges que no responien amb models desitjables.

2.1.2 Representació de la dona en el cinema durant la Dictadura

Haskell (1974) va portar a terme una anàlisi dels estereotips femenins al cinema i va concloure que les dones sempre protagonitzen personatges febles, romàntics, vicaris pel que fa al protagonista masculí, sense autonomia narrativa, i que estan disposades a abandonar els seus propis anhels per l'amor dels homes.

Confirma aquesta opressió de les dones mitjançant el cinema Jackie Byars (1991):

“Semiotics provided the tools for textual analysis that allowed critics to examine the processes by which films encourage certain interpretations; with these tools, feminist critics revealed that the “language” of “dominant cinema” contributes to women’s oppression.” (p. 27)

L'esforç per alliberar les dones de la dominació, o sigui, de les estructures objectives i assimilades que se'ls imposen, no pot avançar sense un esforç per alliberar els homes d'aquestes mateixes estructures que fan que ells contribueixin a imposar-les. El cinema el fan més habitualment els homes, així doncs, els valors com el poder, el sexe, la violència o els diners apareixen condicionats en una representació cinematogràfica (Martínez, 2009).

És habitual trobar la representació de la dona conforme és ella qui s'encarrega de la llar i troba la representació de l'home com el treballador que porta els diners a casa, un rols estereotipats que han variat des dels últims setanta anys però que segueixen presents (Tur i Pomés, 2008). També és el més habitual la representació de la dona com a subjecte emocional i l'home com a subjecte racional.

Les dones del cinema dels anys 50 han estat condemnades a ser verges o bé a ser prostitutes, sense marge d'error i sense terme mig. Aquestes dues postures tan contradictòries són una herència dels prototips femenins de la tradició judeocristiana: La casta i altruista Maria i l'ambiciosa i egoista Eva. Dues dones que, o bé accepten la missió que els és imposada pel Pare o bé la desobeeixen després de qüestionar-la (Marimón, 2001).

Aquest autor explica que durant la dictadura de Franco a Espanya bàsicament podem trobar al cinema la representació de dues dones:

- Les “bones dones”: Totes aquelles que seguien els paràmetres de la dona perfecta segons el règim, aquelles que cuidaven de la llar, dels nens, de la família, que esperaven el marit a casa amb el sopar fet, la casa neta i els nens banyats, religioses i castes.

- Les “males dones”: totes aquelles que se sortien una mica dels paràmetres anteriors que contradeien la “bona dona”, aquella que buscava superar la submissió imposada pel sistema patriarcal, les que assitien als espais públics i en formaven part, que treballaven fora de casa.

Aquesta última acostumava a ser el fil conductor principal de la pel·lícula, s’havia de resoldre el problema que provocava la dona com a seu de la sexualitat, de la provocació i d’allò sensual que escapava de les mans dels homes.

L’autor declara que, com a mitjà de comunicació, el cinema té prou poder com per generar estereotips, models contundents que resulten efectius quan són assumits per la col·lectivitat, que fàcilment els assumeixen perquè els prenen com una cosa bastant propera a la realitat. Així doncs, com que té aquest poder, en treu partit. Al cinema hi ha hagut dones negociables, que són les suposades “bones dones”, les Maria però, sobretot hi ha hagut dones consumibles, les suposades “males dones”, les Eva. Que hi hagi més dones de l’estil de les que els règims autoritaris no volien, es dona precisament perquè aquestes senyores suposaven un problema, plantejaven una dificultat i suposaven un risc i un repte per a l’home, que fàcilment acabaria solucionant abans del “Happy End”.

Les Eva les volien representar a Espanya com les meravelloses, les que els homes volien tenir però el cinema internacional es va encarregar de desmentir aquesta idea amb les seves *femme fatale*, l’estereotip de dona que fa el que vol amb els homes, misteriosa, perillosa i apassionada que són les que, en realitat, tot home somia tenir però que poden ser mortals. Són les que el cinema negre americà va explotar. Com diuen Cifre i González (2014):

“Las mujeres fatales dominan el arte de la seducción, la femme fatale convence al incauto oponente masculino para que actúe según sus fines. Así, en algunas películas, podremos observar su mirada, que es la herramienta fundamental de esta mujer ante el hombre, al que pretende hechizar con sus gestos, sus palabras y, en múltiples ocasiones, con sus canciones; Gilda es la culminación de este tipo de mujeres en el cine. Refiriéndose a la mujeres fatales del cine, Doane ofrece una anàlisis textual de Gilda, afirmando que el striptease es la *perfect iconography* para el cine negro, con sus implicaciones de revelación y ocultamientos.” (p. 231)

2.2 Consum del cinema durant el Franquisme

Labanyi (1997) al seu assaig explica que el públic cinematogràfic dels anys 40 a Espanya va ser majoritàriament femení i també recordar que el sector que més acudia al cinema era el de les classes baixes urbanes. El que cal destacar d'aquí és el fet que les dues categories socials que més van patir sota el franquisme fa suposar que el cinema de l'època va permetre als espectadors la possibilitat d'identificacions no ortodoxes.

Quan finalitza la Guerra Civil, el cinema passa a ser objecte d'una regulació específica que es basava a controlar aquest mitjà d'expressió per garantir la contribució d'aquest amb els objectius polítics d'aquell moment. Aquest és el tret principal de la política de foment i protecció de la indústria cinematogràfica espanyola. Comença a sorgir una normativa de protecció inspirada en els principis d'intervencionisme en l'economia i una autarquia pel que fa a l'exterior. Amb aquest règim queda un panorama molt desfavoridor per al cinema espanyol, un cinema que havia de sobreviure amb la censura prèvia dels guions (Barrachina, 1995).

Aquest autor reconeix que a Espanya hi havia la necessitat que les cartelleres completessin els seus programes i amb les pel·lícules espanyoles no n'hi havia prou. Malgrat que era un període en què es passava gana, les pel·lícules americanes, amb tots els luxes que exhibien, eren les més consumides ja que creaven molta demanda. D'altra banda, la producció espanyola, no només era insuficient sinó que també era artificial ja que només proposava models d'actrius folklòrics com, per exemple, la típica dona vestida de gitana cantant corrandes. Aquest mercat tenia capacitat per assimilar les cintes espanyoles i per duplicar-ne el nombre, tot això sense tenir en compte les possibilitats en mercats exteriors. Però Barrachina (1995) insisteix que la producció era artificial i que estava provocada per les voluntats legislatives i no per les oscil·lacions del mercat. En aquesta conjuntura era imprescindible la importació de pel·lícules estrangeres però implantar una censura que vetllés per preservar els postulats "defensats" pel règim franquista.

2.3 Context Social i Històric

Com bé diu Marimón (2001), la Guerra Civil Espanyola s'inicia al juliol del 1936 i finalitza a l'abril del 1939. És des de llavors que el règim dictatorial de Francisco Franco Bahamonde és imposat a tot el territori espanyol. La democràcia va deixar d'existir així com els drets democràtics que tenien els ciutadans i és a causa d'aquesta dictadura, d'aquesta dominació sobre la població, que l'esperada pel·lícula va arribar als cinemes del nostre país dos anys després de ser estrenada, un retard que és fàcil d'assumir si entenem la situació:

Aquest autor explica que, Espanya vivia de ple una dictadura, a més, s'ha d'afegir que havia de superar dues esclatxes molt importants, dues postguerres, la Guerra Civil i, la més temuda en aquell moment, la II Guerra Mundial. En aquesta guerra, la dictadura s'hi havia implicat des d'una suposada no bel·ligerància i es temia que els del front perdedor de la guerra d'Espanya, lluitant amb els Aliats, tornessin com a guanyadors des d'Europa mentre deixava circular lliurement els agents nazis i enviava la "División Azul" al front rus.

La Guerra Freda acabava de començar i l'interès per l'anticomunisme va convertir Franco de aliat dels americans. El referèndum de 1947 que va fer retornar amb força la condició monàrquica del país va ser l'excusa perfecta perquè a Espanya es mantingués el feixisme que havia estat obsolet a la resta d'Europa.

Les conseqüències de la Guerra Civil encara eren el pa de cada dia a les ciutats però, sobretot, les conseqüències que eren més presents eren les prohibicions. Una de les coses que més castigava la població civil era la misèria, cosa que va donar força i qualitat d'imprescindible a l'estraperlo. La *Cartilla de racionamiento* controlava els principals aliments que arribaven a cada cas. Aquells productes derivats del blat així com l'oli, el sabó o el sucre eren molt escassos. Això era un problema quan, normalment, les pastilles de Gallina Blanca i Potax eren unes de les principals calories. Un altre dels productes racionats era el tabac. *Ideales* era el tabac més venut que produïa la Tabacalera. Una de les arts que van sortir amb el racionament va ser recollir les burilles que hi havia pel terra i ajuntar-ne el contingut per reembolicar-lo amb paper de fumar, aquestes noves cigarretes després eren venudes.

Les malalties com la sarna o la tuberculosi, pròpies de la guerra, també estaven encara molt presents. Són també moltes les famílies que tenien familiars a l'exili o bé a presons només per haver lluitat per la República o per suposar que hi van lluitar.

Marimón (2001) explica que, tot just quan la "Gilda" s'anunciava a les cartelleres molts joves tornaven a casa després d'haver fet 5 o 6 anys de mili. Altres joves van haver d'anar a lluitar contra els maquis, que volien destruir un règim que anava bé a les principals potències i, això, no podien permetre que passés.

Pel que fa als mitjans de comunicació era evident que no existia la llibertat. La uniformitat havia de caracteritzar la premsa, una premsa subordinada als telegrams que arribaven a les consignes. Pel que fa a la ràdio, totes les emissores estaven obligades a connectar-se a los *boletines* de Radio Nacional de España. Era també molta la gent que sintonitzava Ràdio

Andorra per tenir una mica d'aire fresc ja que, fins i tot les lletres de les cançons que s'escoltaven havien de passar per una valoració que les autoritzava o no les autoritzava.

No només qui emetia ràdio o cinema estava subjecte al control de la censura sinó que al teatre i als espectacles en general també s'havia de passar un filtre. L'única i indiscutible llengua era la castellana així doncs, l'ús del català estava prohibit en l'àmbit públic. De teatre professional se'n feia poc a les sales de Barcelona i el poc que se'n feia eren necessàriament de clàssics castellans o d'autors catalans que no només s'havien declarat addictes al règim sinó que també ho havien demostrat. També es podien trobar petites companyies d'aficionats que anaven intentat, a poc a poc, la normalització de la llengua però la majoria de les vegades anunciaven els espectacles en "la lengua del imperio".

Ens trobem en el context de l'Espanya del nacionalcatolicisme, on tant l'Església com la Falange exercien la seva influència sense gaires miraments, imposant lliurement conductes, creences i suposada moral. En totes les sessions de cinema era obligació indispensable la projecció del NO-DO, el noticiari documental produït pels serveis de propaganda oficials. Era també indispensable posar-se dempeus mentre sonava l'himne i fer la salutació feixista.

2.4 Representació de la dona en el Franquisme

Un cop guanyada la guerra, el règim franquista va començar a moure els fils per tal de construir una nova societat utòpica per a la Falange: manipulable, dòcil i obedient. Aquest nou ordre tenia com a base la família que havia de ser el que sostingués la societat per tal que l'estructura d'aquesta fos "racional", fos la tradicional (Tur i Pomés, 2008).

"La societat patriarcal tradicional atorgava com a valors positius a la dona el fet de ser dòcil i obedient a l'autoritat masculina, primer el pare o els germans, i finalment al marit. Aquesta submissió es traduïa en silenci, i així la dona es convertia en una mena d'ésser invisible en l'escena pública, que no tenia dret a prendre la paraula. Dins aquest context tradicional la dona reduïa la seva presència als escenaris domèstics, fent treball no reconegut socialment, i quan sortia per treballar a jornal, a la fàbrica o al camp, el reconeixement que rebia era molt inferior al masculí." (Barbacid i Català, p. 5)

La nova concepció moral i social de la dona significa una restitució al seu lloc familiar i un reconeixement de justícia de la seva transcendental missió econòmic-social. El capitalisme industrialista va significar la restitució de la dona al seu lloc familiar (Martín, 1994).

Aquesta autora explica que d'aquesta manera les dones, considerades fràgils psíquicament i físicament, subordinades als homes i sense la possibilitat de valdre's per elles mateixes

fora de casa, es van veure obligades a abandonar els seus llocs de treball per tornar de nou al lloc que els pertocava segons aquestes directrius i, així, aconseguir que aquestes noves estructures familiars es mantinguessin cohesionades i nasqués així, la nova societat que el règim desitjava.

L'ensenyament per a les dones era molt diferent que per als homes. És més, estava destinat única i exclusivament a fer-les perfectament competents en la "tasca de dones" a la qual haurien de limitar les seves vides. Així doncs, en comptes d'aprendre, per exemple, matemàtiques, llengües, ciències naturals o història, feien assignatures que els serien útils per a la llar com, per exemple, economia domèstica o tall i confecció.

3. La pel·lícula: Gilda

En aquest apartat es farà una descripció exhaustiva de l'objecte d'estudi.

3.1 Fitxa tècnica

El títol original de la pel·lícula és "Gilda", es va estrenar el 1946 als Estats Units i té una durada de 110 minuts. La productora del film és Columbia Pictures Corporation, el director és Charles Vidor i el guionista és Marion Parsonnet i Jo Eisinger. Els encarregats de la música i de la fotografia són Hugo Friedhofer i Rudolph Maté, respectivament. La pel·lícula està catalogada com a cinema negre i els actors i actrius que hi van participar són els següents: Rita Hayworth, Glenn Ford, George MacReady, Joseph Calleia, Steven Geray, Rosa Rey, Joseph Sawyer, Gerald Mohr, Mark Roberts, Ludwig Donath, Donald Douglas, Lionel Royce i Saul Martell. (Gilda 1946, s. d.)

3.2 Història de la pel·lícula

El film va superar la censura franquista. No sense alguna modificació però, al cap i a la fi, la va passar. A més ho va fer amb un èxit sobrenatural i espectacular. Tanmateix, alguns dels cinemes que la van projectar van rebre atacs al·legant la defensa dels "bons costums".

Va estrenar-se el divendres 2 de gener del 1948 al cinema Coliseum de Barcelona, un cinema que tenia molt de prestigi a la província i arrendat a Cine y Espectáculos, una empresa sota la gerència de Gaspar Petit (Marimón, 2001).

La prorrogació de les pel·lícules amb més èxit havia arribat a les dues o tres setmanes, n'hi havia que arribaven també a la quarta o cinquena setmana i això ja no era un èxit, era un grandíssim èxit però "Gilda", es va estrenar la primera setmana de gener i va sortir de cartellera dimecres dia 25 de febrer, això vol dir que l'èxit es va allargar fins la vuitena setmana. El programista de cinemes de província Felip Forasté relata així l'èxit de la pel·lícula:

"Va ser un èxit excepcional. Hi havia llargues cues per entrar i, tot i que s'havien produït amenaces de grups de la beateria d'aquells moments i uns dies abans havien trinxat unes cartelleres, el dia de l'estrena no va passar res, absolutament res. Ves, tot plegat, ja em diràs tu si n'hi havia per tant... les estrenes aguantaven dues o tres setmanes en cartell, excepcionalment quatre i després, passaven a la reestrena en altres locals. Però la "Gilda" va durar més del doble. Un cas. Tot un cas." (Marimón, 2001, p. 68)

La pel·lícula va estar dirigida per Charles Vidor i va ser escrita pels guionistes Marison Parsonnet i Jo Eisinger, que després d'aquest gran èxit no van tenir gaire més ressò. Després de més de 70 anys, la pel·lícula continua sent un dels grans clàssics de la cinematografia universal i, segons Marimón (2001), no és d'estranyar ja que, per sí sol, el

film reunia els requisits cinematogràfics que li assegurarien ser un gran èxit: una història que tractava personatges alemanys en una època on acabava la segona guerra mundial, una trama que es desenvolupava a l'Argentina del peronisme i l'argument tenia la força necessària per captivar les mirades del públic als que les productores de Hollywood volien arribar. Si tot això fos poc, també van posar uns personatges típics americans i els van donar força fent que el noi hagués de "salvar la damisel·la en perill" per després enlluernar tothom amb un màgic final feliç.

Com a gran demostració de la importància i gran incidència social a nivell mundial que va tenir la pel·lícula, podem recordar fets com que a la bomba atòmica que van llançar els americans sobre Bikini, les illes Marshall, el 1946. A aquesta bomba li van posar la imatge i el nom de Gilda. Com a una altra demostració ens podem fixar en la pel·lícula "The Shawshank Redemption" del 1995. Aquí veiem com apareix un cartell de la Rita Hayworth, cosa que la consolida com una *sex symbol* de l'època.

Aquest autor destaca com el més important, mític i recordat de la pel·lícula com la Gilda, en la brillant escena on canta "Put the blame on Mame", es treu sensualment un guant i on deixa tots els espectadors amb l'anhel que continuï amb l'*striptease*. Aquesta escena i la famosa bufetada que el Johnny li dona a continuació van ajudar molt a la promoció de la pel·lícula.

3.3 Resum de la pel·lícula

El protagonista, Johnny Farrell, un home que viu jugant-se la vida fent trampes en el joc arriba a Buenos Aires i allà, en una d'aquestes vegades en què es juga la vida, Ballin Mundson li salva la vida. Resulta que aquest home és el propietari d'un casino molt ben posicionat i, en Johnny acaba sent el director del casino, l'home amb qui més confiança té. Mundson un dia se'n va de viatge i torna casat amb la Gilda, la dona que li va trencar el cor al Johnny i que el va fer així de cínic. La cosa es complica quan el Mundson desapareix després de veure com la Gilda i el Johnny es feien un petó. Es dona per mort. Així doncs ella torna a ser lliure i accepta la proposta de matrimoni del Johnny, sense sospitar que li amargaria la vida fent que fos fidel al que va ser el seu marit, el propietari del casino. Ella al final pot escapar a Montevideo on coneix un advocat que l'intentarà ajudar amb el divorci amb el Farrell però tot això és una trampa d'ell per tornar-la a controlar. Al final, ella decideix marxar a Nord-Amèrica i ell li diu que és igual el que hagi fet ella, que se l'estima i que vol anar amb ella. Llavors apareix Mundson amb la intenció de matar-los a tots dos però llavors, un treballador del casino li clava un bastó-espasa de Mundson i els protagonistes poden iniciar una vida junts lluny d'allà.

4. Preguntes d'investigació

La pregunta principal que guiarà la investigació és la següent:

- Quina és la recepció que es va fer de la representació cinematogràfica de la dona americana en la societat espanyola?

Les preguntes específiques han de respondre com va influenciar el context social de l'època al consum de la pel·lícula. Així doncs, es resoldran les següents qüestions:

- Quina era la diferència entre el model de dona real que hi havia durant el franquisme i el model de dona que proposava el cinema americà?
- La imatge de la Gilda va donar lloc a alguna tipus de crítica o alguna controvèrsia?
- El fet que l'Església recomanés no veure la pel·lícula va influir en la quantitat d'espectadors?
- Van discriminar algú pel sol fet d'anar al cinema a veure-la?
- El fet que censuressin la pel·lícula i que la gent ho sabés, va fer volar més la ment de l'espectador imaginant escenes més pujades de to del que es podia trobar al film original?
- El fet que les dones veiessin la pel·lícula va fer originar algun canvi a la vida quotidiana?

5. Metodologia

A partir de la pel·lícula Gilda, estrenada el 1948 a Espanya, s'ha fet una anàlisi qualitativa de la representació de la dona en aquest film. Per a fer això, s'han fet servir com a eina els grups de discussió i l'anàlisi documental de les publicacions en premsa més destacades. Mitjançant aquests procediments, s'ha respost la principal pregunta de la investigació i les preguntes específiques.

5.1 Tècniques de recollida d'informació

- Grups de discussió amb dones que van viure l'estrena de la pel·lícula
- Anàlisi documental de premsa destacada

5.1.1 Grups de discussió

Els grups de discussió són una de les dues tècniques qualitatives que han estat escollides per a poder donar resposta a les preguntes d'investigació d'aquest treball ja que són una manera de conèixer les conductes i actituds socials. Aquests grups ajuden a revelar informació de major qualitat i dona lloc a la diversitat de respostes de manera que enriqueix els resultats. Així doncs, l'objectiu de fer servir els grups de discussió és, a més d'obtenir informació de qualitat, analitzar també les conductes i actituds socials que es generen al parlar d'un tema.

5.1.1.1 Mostra

Per a portar a terme la investigació, s'ha fet servir com a eina el taller Dones amb Memòria de Vilanova i la Geltrú, un grup format per més d'una setantena de dones que, cada dimarts des del 1998, es reuneix per recuperar la història local de la seva vida quotidiana. Aquest grup està íntegrament format per dones d'entre 70 i 96 anys, catalanistes i amb ideologies d'esquerres.

D'entrada s'ha projectat un tros de la pel·lícula a tot el grup - és a dir, a 73 dones- el de la cançó "Put de blame on Mame" ja que va ser el més famós i el que més va donar a parlar en el seu moment. Això ens ha servit per fer una triar i escollir les participants que més en sabien o que més se'n recordaven per a compondre els grups de discussió i també per saber si calia fer alguna partició per edats o per qualsevol altra variant. Tot seguit, es van realitzar els tres grups de discussió, el primer amb la 1a mostra el 21 de març del 2017, el segon amb la 2a mostra l'11 d'abril del 2017 i el tercer amb la 3a mostra el 25 d'abril del 2017. Quan els grups de discussió van estar fets, van ser transcrits per poder procedir a organitzar la informació i, després, a analitzar-la.

- 1a mostra: 15 dones d'entre 74 i 96 anys.
- 2a mostra: 15 dones d'entre 70 i 87 anys.
- 3a mostra: 6 dones d'entre 74 i 87 anys.

5.1.1.2 *Guió grups de discussió*

Per a poder seguir un ordre en els grups de discussió i així poder extreure, de manera acurada, les idees necessàries per a la investigació, s'ha elaborat el següent guió, que són les temàtiques a tractar durant el grup:

- Mitjans de comunicació més consumits a l'època
- Què representava per a elles el cinema
- Influències del cinema
- Què els semblava l'argument de la pel·lícula
- Influència de la pel·lícula en la societat
- Repercussió mediàtica de la pel·lícula
- Com van viure el franquisme
- Model de dona del franquisme

5.1.2 **Anàlisi documental**

Amb l'objectiu de corroborar i complementar la informació dels grups de discussió, s'han analitzat les publicacions més destacades que han estat trobades a les dues hemeroteques gratuïtes de què gaudim, recuperat de l'hemeroteca de l'ABC ¹ i de l'hemeroteca de La Vanguardia². Això és important ja que dona èmfasi i veracitat als grups de discussió.

5.1.2.1 *Mostra*

S'han triat 17 publicacions més significants d'entre desembre del 1947 i desembre del 1949. D'aquestes publicacions, 13 són de l'ABC i les altres 4 són de La Vanguardia. Durant la investigació s'han trobat també altres publicacions interessants per a la investigació, pel que s'ha cregut interessant incloure-les a l'apartat. Una d'elles és una amonestació episcopal del bisbe Antonio de Pildain i Zapiáin publicada en un llibre de Juan Orellana Gutierrez de Terán, correctament citat en l'apartat corresponent. Per últim, una notícia del 2007 de *el Periódico* on també es fa referència a l'actriu Rita Hayworth.

¹ Lloc web: <http://hemeroteca.abc.es/>

² Lloc web: <http://www.lavanguardia.com/hemeroteca>

5.1.2.2 Descripció de la tècnica

Per a seleccionar les publicacions més destacades es va introduir “Gilda Rita Haywoth” als cercadors de les hemeroteques i, a continuació, es van mirar un a un els resultats. Només es van seleccionar aquelles que feien algun tipus d’èmfasi sobre l’actriu o sobre la pel·lícula, de manera que van quedar descartades totes aquelles publicacions que només informaven que la pel·lícula estava a la cartellera.

Pel que fa a les altres publicacions destacades, aquestes són fruit d’anar navegant per internet per amarrar-se de tota la informació sobre l’objecte d’estudi. No hi ha hagut un procediment a seguir, només anar mirant pàgines i pàgines web sobre el tema del TFG i destacar-ne les importants.

6. Resultats

A continuació veurem els resultats dels grups de discussió, de les publicacions dels diaris i de les altres publicacions d'interès per a la investigació.

6.1 Resultats dels grups de discussió

Com consta explicat a la metodologia, s'han fet tres grups de discussió; els dos primers amb 15 dones cadascun i el tercer amb 6 dones, totes entre 70 i 96 anys. El primer grup de discussió es va realitzar el 21 de març del 2017 i va tenir una durada de 112 minuts, el segon grup es va efectuar l'11 d'abril del 2017 i va durar 93 minuts, per últim, el tercer es va portar a terme el 25 d'abril del 2017 i va finalitzar en 64 minuts.

A continuació s'exposaran els resultats organitzats per temes i grups. És a dir, veurem què ha dit el primer grup de discussió d'un tema i observarem les diferències i similituds que s'han trobat dins del grup, després el mateix del segon i del tercer grup i, abans de passar al següent tema – on es repeteix el mateix procediment- llegirem també una valoració de les diferències i similituds però ara no dins de cada grup de discussió sinó entre els tres. D'aquesta manera no només podrem observar els acords i desacords dins de cada grup sobre cada tema sinó que també els podrem observar entre els tres grups. Veurem que després de cada cita hi haurà uns parèntesis amb la lletra "D", de dona, i un número que correspon a l'edat de la participant.

6.1.1 Mitjans de comunicació més consumits

Al primer grup de discussió les dones de seguida es posen d'acord: a la dècada del anys 40 no hi havia televisió i tampoc hi havia gaire diversitat de diaris, el que més es consumia era la ràdio i el cinema: "totes estàvem enganxades a les telenovel·les i quan va sortir la primera tele tots anàvem a casa del veí més proper a veure-la, i això que només hi havia un canal! (D. 84). Al recordar la ràdio i el tema de les novel·les, ràpidament comencen a comentar les novel·les que seguien, deixant palès així un fenomen fan cap a aquests programes. Totes coincideixen i riuen al recordar la novel·la *Tulipan negro*, que, fins i tot, "com que no la podia seguir cada dia em vaig comprar el llibre" (D. 74) o, "com que la feien a la nit, m'amagava i m'encongia per poder-la seguir sense molestar als de casa, que dormien" (D. 84). Una de les participants dona importància a la informació que es donaven els uns als altres: "si algú havia llegit algo al diari, si havies sentit algo a la ràdio, o si sabies algun cotilleo d'algú tu ho explicaves i ho comentaves" (D. 91). En aquest punt totes es posen a parlar confirmant-ho, que si hi havia algun fet important o d'interès, la mateixa gent t'informava. Aquest acord ens ratifica que el boca a boca era molt important en una societat on segons quines coses, no es publicaven.

Al segon grup de discussió, quan es formula la pregunta “Quin ha estat per a vosaltres el mitjà de comunicació més important?”, la més ràpida va exclamar: “Buah, doncs la ràdio” (D. 80) –com si fos la cosa més evident del món-. Tot seguit, no deixava de sentir-se com si fos un cànon: “la ràdio, la ràdio, la ràdio”. De fet, moltes expliquen que encara “ara, si estic fent coses per casa, per exemple, me la poso per escoltar-la” (D. 74). Comenten que la ràdio agradava des de petites, i recorden que “hi havia un programa molt bo que agradava a tots els nens que es deia *Taxi key*” (D.74). Es posaven davant de la ràdio “com si veiéssim alguna cosa i estàvem tots allà amb les novel·les on, si hi havia cavalls, se sentia el cloc cloc que feien, tot fet amb les mans” (D. 84). Quan amb aquesta frase surt la novel·la, igual que en el grup anterior, totes confirmen que “hi estàvem molt aficionades” (D. 80) i es posen a comentar els sorolls que sentien durant les narracions i comencen a parlar entre elles fent també amb les mans els sorolls que se sentien a la ràdio, molt animades i rient.

Al tercer grup de discussió confirmen que no hi havia televisió ni gaires diaris i que la ràdio jugava un paper molt important: “només algun veí tenia tele i ens concentràvem allà i els diaris eren escassos i avorrits. En canvi cada casa tenia una ràdio i estava tot el dia encesa” (D. 87). Una participant, com en el primer grup, exposa la seva afició per les novel·les i recorda també *Tulipan Negro*, que “era la millor” (D. 82). En aquest punt, totes es posen d’acord dient que s’ajuntaven dues o tres amigues i escoltaven la novel·la i que, “si no podíem quedar, també l’escoltàvem soles eh” (D. 76). Com que sabien que el tema principal del grup de discussió era la pel·lícula Gilda, ja una comenta que “de la Gilda se’n va fer molta propaganda, sobretot propaganda que feia la mateixa gent” (D. 80). A llavors totes coincideixen i diuen que la gent exclamava: “oh, la Gilda, la Gilda”, “no has anat a veure la Gilda?” (D. 86). Així doncs, confirmen que tothom en parlava; “tothom tenia la Gilda a la boca i tothom volia anar a veure la Gilda pel boca a boca” (D. 87).

Com podem observar, no hi ha hagut diferències ni dins de cada grup de discussió ni entre els tres. Així doncs, es confirma la importància de la ràdio durant aquella època i del boca a boca així com també es confirma l’afició que hi havia cap a les novel·les. Es ratifica també que la pel·lícula va tenir prou força com per poder gaudir de la promoció de la mateixa gent que l’anava a veure.

6.1.2 Què representava el cinema

Quan al primer grup de discussió preguntem quina és la importància i com vivien elles el cinema en aquella època totes coincideixen que “aquí hi havia misèria i passar les tardes al cinema era una distracció bastant assequible per a tothom, era passar els diumenges més confortables” (D. 80). Arriben també al consens que representava llibertat perquè “ens deixaven sortir amb les amigues, sense els pares i obria coneixements” (D. 88). Una

participant comenta que feien dues pel·lícules, el “noticario obligatorio” i el NODO, de manera que entraves a les 16h al cinema i en sorties a les 21h (D. 84). Totes coincideixen que a la primera pel·lícula acostumaven a dir-li “la espanyolada” mentre que les americanes “eren com una finestra a un altre món tan diferent del que vivíem” (D. 80).

Aquesta última frase fa caracteritzar l’ambient amb molta participació i fa que es vagin animant totes a parlar entre elles i a comentar que, efectivament, “aquelles pel·lícules eren una fàbrica de somnis” (D. 86) i destaquen que “les italianes eren més com nosaltres” (D. 78).

Recorden que sovint la gent no tenia dutxa o aigua calenta mentre que a les pel·lícules americanes hi havia “aquelles cuines...!” (amb to d’admiració) i torna a reiterar que “era com si fos un altre món” (D. 84). Allà hi havia la cuina econòmica “mentre nosaltres anàvem amb galledes” (D. 74). S’obre una tertúlia entre elles on continuen admirant les pel·lícules americanes, és clar, la gran majoria es pregunten que “com no havíem de recordar aquells cotxes que eren quilomètrics i que t’enlluernaven?” (D. 74) quan “el més sofisticat que vèiem era quan el “nòvio” anava en bicicleta a buscar-nos” (D. 82).

El segon grup de discussió, igual que el primer grup, també recorda el cinema com una distracció ja que totes coincideixen que “era una societat trista, on es passava gana i on no hi havia gaire entreteniment” (D. 87). Creuen que per aquesta conjuntura de pobresa i misèria hi havia moltíssims cinemes, “una quantitat astronòmica, no com ara perquè abans no teníem moltes diversions i anar al cinema potser era el més assequible” (D. 80). Es fa un murmuri en general on totes confirmen que sí, que qui més qui menys es podia permetre anar al cinema. Fins i tot una comenta que “a casa meva estàvem abonats, el meu pare cada setmana anava a buscar les entrades a casa de la taquillera, les pagava i així ens asseguràvem tenir sempre la mateixa butaca” (D. 84). Un cop més, arriben al consens que “la primera pel·lícula que feien l’anomenàvem “l’espanyolada”, tothom es quedava per veure la segona pel·lícula, l’americana” (D. 86). Coincideixen que “la pel·lícula americana era com un somni i ens agradava imaginar una vida així però no ho vèiem real perquè ni ho havíem viscut ni ho havíem vist a la realitat” (D. 84). Una dona diu una frase que totes afirmen sense dubtar: “Eren coses de pel·lícula i res més” (D. 80).

Al tercer grup de discussió es torna a confirmar de manera unànime que “representava una distracció barata amb la que podíem imaginar una vida millor encara que només fos als somnis” (D. 84). Aclareixen però, que “això només passava amb les pel·lícules americanes, les espanyoles eren totes molt folklòriques i de olé olé” (D. 87). Aquí s’aixeca un enrenou on totes confirmen que la típica protagonista era una Lola Flores i arriben al

consens que “amb les pel·lícules espanyoles ni t’ho senties identificat ni t’hi volies sentir” (D. 81).

Les que van viure a ciutats més grans expliquen que hi havia els cinemes de barriada on normalment no arribaven les estrenes i recorden amb gran alegria les miniexcursions que feien, “al cinema Princesa, que estava a la Via Laietana” (D. 80) i “al cinema Pelayo” (D. 74). Al comentar el cinema Pelayo altres dones s’exclamen i comenten els diferents records que tenen, haver anat amb els pares en un dia especial, haver anat un dia quan feia poc que s’havien casat, etc. En general totes les històries coincideixen que havien anat de manera extraordinària i com un esdeveniment especial a veure l’estrena d’una pel·lícula, fins i tot, una explica amb la veu molt elevada i rient que ella “el dia que em vaig casar vaig anar al cinema Pelayo a veure “Siete novias para siete hermanos!!” (D. 84).

Com podem observar en els tres grups de discussió, trobem diferents històries però moltes coincidències i cap tema en què estiguin en desacord. El primer en què concorden és que el cinema representava una distracció pràcticament assequible per a tothom en una conjuntura de misèria que vivien a l’època. Coincideixen que era una vida que consideraven fictícia però amb la que somiaven. Sovint també representava llibertat ja que era una activitat que podien anar a fer amb les amigues, sense els pares. Per últim, convergeixen que la primera pel·lícula de la sessió era anomenada “espanyolada” i que era el segon film, l’americà, el que totes volien veure i amb el que totes somiaven.

6.1.3 Influència de Gilda i altres pel·lícules americanes

Pel que fa a la influència de les pel·lícules, de Gilda, ja a l’apartat anterior havíem esmentat que totes les dones del primer grup es quedaven meravellades amb els cotxes i les cuines que hi havia a les pel·lícules però conclouen que “ho volíem però no ho vèiem com una cosa real perquè com que ningú ho tenia, no ho vèiem com una cosa real” (D. 84). Tanmateix, tot canviava quan algú començava a tenir alguna d’aquelles coses, llavors “ho vèiem possible i començàvem a tenir ambicions” (D.84). Una dona recorda que “quan un veí va tenir la primera tele tots anàvem allà a veure-la” (D. 74), frase que fa que totes es mirin entre elles dient “sí, sí, sí”. Coincideixen que una de les poques coses que van poder imitar – ja que per a les altres no tenien els mitjans – era per fer una “rèplica baratíssima” dels balls i reunions que veien a les pel·lícules. Els balls de les pel·lícules confirmen que eren en llocs súper elegants, amb uns vestits espectaculars, unes copes i begudes meravelloses... mentre que “els nostres balls consistien a anar a casa d’algun amic per posar una mica de música i berenar, evidentment sense alcohol, al vespre i sempre amb la supervisió d’alguns pares” (D. 84).

En aquest primer grup, després de canviar opinions sobre diferents adjectius, acorden que “la Gilda va ser una dona que va marcar tendència per la seva manera de ser, per la seva sensualitat, per la seva elegància, la seva manera de vestir i, fins i tot, pel seu pentinat” (D. 74).

Al segon grup de discussió, una dona s’anima a dir que “tot va sortir de les pel·lícules” (D. 74) i, fins i tot, que van marcar un estil perquè deien “les sabates Gilda”, “va com una Gilda” (D. 84), també va sortir “la rebecca de la pel·lícula Rebeca o també les sabates de la Sabrina” (D. 74). En aquest punt totes parlen entre elles recordant diverses vestimentes i pentinats de diferents pel·lícules i segueixen amb els exemples com que “el coll doblegat era el cisne” (D. 74). Per tant, que encara ara se’n recordin, mostra que el cinema exercia una influència extraordinària en aquella època.

D’igual manera que al primer grup de discussió, moltes dones confirmen que també assistien a balls particulars que “pretenien imitar les festes de les pel·lícules” (D. 80). A diferència del primer grup, on totes hi van assistir, en aquest grup es troba que moltes coneixien aquest balls i, de fet, hi volien anar però que “la mare m’ho prohibia perquè ho considerava pecat” (D. 84).

Al tercer grup de discussió destaquen que les influències no només es van quedar en els electrodomèstics o en la roba sinó que també, des de llavors i actualment, “encara s’anomena Gilda a una tapa per fer el vermut on hi ha una oliva farcia, un seitó i un pebrot vermell amb un escuradents” (D. 80) i, fins i tot, la dona que ho explica porta un llibre on hi ha el dibuix tapa amb el nom d’aquesta de “Gilda” (D. 80).

Font: Imatge aportada per la Dona 80 del llibre *Un dia al born* de l'autor Juliet Pomés Leiz publicat per l'Ajuntament de Barcelona

Una participant comenta que “hi havia també una mena de piruleta però plana a la que li dèiem la Gilda” (D. 74) i totes les dones d’aquell grup de discussió en què es diu, riuen al explicar-ho i ho confirmen.

Totes les dones del grup concorden que “la Gilda era una dona exuberant i admirada per la seva exquisida i fina bellesa” (D. 87). Concorden també que “era un model de dona que cridava l’atenció pel seu caràcter i alhora, impactava” (D. 84). Arriben llavors al consens que era un model a seguir però per la seva bellesa, pel seu fort caràcter i perquè agradava als homes però no per aquest tret de flirtejar amb tots per intentar fer agafar gelosia al seu estimat.

Al tercer grup de discussió destaquen molt més la influència de fer balls particulars. Totes sis confirmen que es van començar a fer les festes a casa perquè “també era el que vèiem a les pel·lícules” (D. 74). Dues participants expliquen que hi havia molts estudiants de fora i tenien pisos llogats “però que aquestes festes es feien a la tarda, hi havia un mica de berenar i poc més i sempre hi havia gent gran vigilant” (D. 84). Una dona que vivia al barri de Sants el que feia era que a la seva colla cada diumenge ho feien a casa d’algú per no molestar: “Desmantellàvem una habitació i allà fèiem els “guateques”, després deixàvem la casa neta i arreglada i sempre sempre hi havia la supervisió dels pares de la casa” (D. 74). Per contra, una de les dones més grans comenta que hi havia el bar Marina on s’acostumaven a fer festetes així però que a ella no la deixaven anar mai perquè a llavors era pecat (D. 87).

Pel que fa a la Gilda, destaquen també totes “la seva bellesa i el seu sex-appeal” (D. 74), com en els dos grups anteriors. Coincideixen que va ser la dona més sensual de l’època i, de fet, una de les participants explica que “es confirma que va crear tendència, que va crear un model de dona perquè la Rita Hayworth va ser la predecessora de la Marilyn Monroe” (D. 87).

Com podem veure, aquest tema ha creat una mica més de controvèrsia als grups de discussió però primer cal destacar la important similitud de respostes pel que fa al model de dona de Gilda. A tots tres grups de discussió es confirma que la Gilda va crear un model, va crear tendència i va ser una dona admirada per la seva bellesa i pel seu fort caràcter però no tant per la seva conducta de flirtejar amb tots els homes per provocar gelosia. Pel que fa a l’altra influència que més s’ha destacat als grups, parlem dels balls particulars, on hem trobat la controvèrsia ja que la gran majoria de dones hi assitien però n’hi ha que no els ho permetien perquè els pares no ho veien bé i, fins i tot, ho consideraven pecat.

6.1.4 Societat franquista

Al primer grup de discussió una part important de les participants consideren que per parlar de la pel·lícula Gilda s'ha de tenir en compte el context històric que es vivia perquè hi havia una repressió a la llarga postguerra que va comportar moltes maneres de fer.

Totes les dones excepte una coincideixen que van deixar de treballar un cop es van casar. Una de les dones explica que “als 18 anys vaig entrar a treballar a les oficines de la Pirelli però quan em vaig casar em van obligar a deixar la feina, em van donar una dotació establerta perquè me n'anés contenta i aquest era el tracte per a totes les dones” (D. 87). Una altra dona que també s'havia preparat acadèmicament per a ser administrativa quan es va casar amb 20 anys, “el meu marit em va demanar que deixés de treballar perquè sinó semblaria que no em podia mantenir” (D. 80). Aquesta història va fer exclamar a més d'una però van aclarir que era una actitud masculista normal del moment i van anar sorgint més històries de dones que estudiaven, es casaven però “prou feina teníem amb la casa, els nens i els pares o els sogres com per continuar treballant” (D. 84). Excepte una que es va casar, divorciar, ajuntar, separar...etc que va veure que “amb els meus diners a la butxaca podria anar on volgués, no em manaria ningú” (D. 74). Les altres coincideixen que ha estat un plaer poder pujar els fills sense anar a treballar ja que “veia altres dones que ho feien i això e, va marcar i vaig pensar que si havien d'anar així, que millor plegava” (D. 74).

Aquestes dones s'han vist molt lligades a la cura dels pares, una d'elles va decidir marxar a viure a Cornellà per la feina del marit el que a casa seva es va rebre com un disgust molt gran “perquè abans, si hi havia noi i noia, la noia s'havia de quedar a viure a casa dels pares per cuidar d'ells” (D. 87). Totes en general murmuren que sí, que tocava així i que, “si t'escapaves el més segur és que et toqués la sogra” (D. 84), comentari on les dones van alçar més la veu fent “uy” i rient.

A més de totes aquestes obligacions també estaven dominades pel “què diran”. La mateixa dona que se'n va anar a viure a Cornellà comenta que mentre arreglaven la casa havien d'anar i tornar en tren de Cornellà a Vilanova i la Geltrú i que, per tornar, “agafàvem trens diferents perquè no ens veiessin arribar junts” (D. 87).

Al segon grup de discussió asseguren que, efectivament, la societat estava dominada pel “què diran”. Malgrat que totes ho confirmessin n'hi havia una que confirmava que s'havia escapat de la norma però que ho havia viscut en terceres persones. Aquesta dona de família amb idees molt republicanes que sempre havia tingut molta llibertat comenta que “a mi em deixaven anar sola al cinema perquè m'agradava molt anar-hi però un cop, una senyora que no coneixia de res se'm va apropar preguntant si anava sola, al dir que sí em

va demanar si es podia asseure al meu costat com si anéssim acompanyades” (D. 80). Una altra dona confirma que “al cinema no es podia anar segons com pel que podien dir de tu” (D. 84) i que llavors, quan festejava amb el seu marit, ella comprava tota la filera de l’Apolo (un cinema de Vilanova i la Geltrú) i així també anaven totes les amigues perquè ells dos sols no hi podien anar. Aquesta anècdota fa que moltes riguin i comentin entre elles algunes de les situacions que vivien a l’època tot confirmant aquesta anècdota.

La pel·lícula Gilda i d’altres nord-americanes van tenir airades campanyes en contra per part dels sectors ultracatólics, que les consideraves escandaloses: “De fet, un bisbe deia que el cinema era la calamitat més gran que ha caigut sobre el món des d’Adán” (D. 80). Així doncs, els capellans eren molt estrictes i no dubtaven a excomunicar, de fet, el marit d’una dona va anar a un cinema de Barcelona a veure l’estrena de la pel·lícula Gilda amb els seus pares i, “quan el capellà del poble se’n va assabentar, el va excomunicar automàticament” (D. 84). Totes les dones ratifiquen el desig que tenia l’Església per boicotejar la pel·lícula però, rient, confirmen que “amb això només feien que la gent se sentís més atreta per ella” (D. 75). Expliquen que entre els comentaris de la gent i el paper que va jugar el sector eclesiàstic, només va fer que el nombre d’espectadors cresqués encara més.

Una dona narra que “abans s’estava tan reprimat sexualment que les dones no es posaven a escalfar els seus marits perquè no les titllessin de fulana, sempre eren recatades” (D. 70). Per il·lustrar això va explicar que el marit de la seva tieta es pensava que ja no servia per al sexe perquè no tenia ereccions. Això va canviar quan va anar a veure la pel·lícula Gilda, fet que va fer que anés de cinema en cinema a veure-la a tot arreu on la feien.

Al explicar aquesta història fa que moltes dones recordin que portaven un fermall, no per fer bonic, sinó per a protegir-se, ja que “era habitual que algun home intentés tocar-te sobretot amb la Gilda, perquè molts homes, igual que anteriorment, anaven de cinema en cinema per masturbar-se amb la pel·lícula” (D. 75). Això es donava més a les grans ciutats com Barcelona, ja que a les petites n’hi havia pocs de cinemes, i era més difícil passar desapercibuts “perquè als pobles els coneixies i quedaven retratats” (D. 74).

Al tercer grup de discussió expliquen que “hi havia pel·lícules com, per exemple, *El gran dictador* del 1940, de Chaplin, *Por quien doblan las campanas*, que era del 1943, *Lo que el viento se llevó* que era del 1939, *Las uvas de la ira* de l’any 40... aquestes no es van poder veure fins després de la mort d’en Franco, imagina’t!” (D. 80). Aquestes pel·lícules estrangeres passaven una forta censura, les tallaven, alteraven els diàlegs dels guions. “El rotllo de la pel·lícula venia amb un full amb tots els trams que havien tret allà i quan

ocorria algun salt a causa d'algun tall a la pel·lícula, la gent s'exclamava perquè no lligava" (D. 74). Totes, animades, recorden que "la gent xiulava, picaven de peus a terra i es pitorreaban perquè tallaven i modificaven coses molt normals com, per exemple, a la pel·lícula Mogambo feien passar per germans una parella" (D. 84). "També censuraven alguna frase pujada de to, algun escot si era molt pronunciat o alguna regatera si l'actriu era molt pechugona, es veien unes puntillas añadidas que és tot pintat allà a la fotografia que les havien pintat perquè no es veiés, fins i tot censuraven un petó (D. 74). I al dir aquesta frase moltes dones riuen i repeteixen "un petó...! Un petó...!". Recorden que "es veien els actors apropant-se per fer-se un petó i que de cop rrrrr (soroll com si avancessin la pel·lícula), ja s'havien separat i llavors tots fèiem xivarri" (D. 74), "i xiulàvem!" (D. 80), tot rient.

Totes conclouen que ja estaven acostumades a la censura, fins i tot recorden una cançó que deia "Ay, la censura, vaya Dios, que tortura" (D. 74) i totes riuen al recordar-ho. Així que, com que no podien fer res per canviar-ho, l'únic que feien era fer notar que se n'adonaven. Un polític que es deia Gabriel Arias-Salgado estava molt preocupat perquè els espanyols no "pequessin" i estava pendent que a les pel·lícules se'ls posés trossos de roba i les modifiquessin com cal i això va fer sorgir la frase: "En España, con Arias-Salgado, todo tapado" (D. 74). Totes afirmen amb aquesta frase i riuen al recordar la seva veracitat. Totes coincideixen que "tothom estava tan acostumat a la censura que, fins i tot, ens pensàvem que n'hi havia en escenes on no hi era com, per exemple, quan a la pel·lícula Gilda l'actriu canta i balla "Put de blame on Mame". Mentre la canta es treu sensualment un guant i quan acaba la cançó es treu el collaret i demana que li deslliguin el vestit i és aquí on la gent pensava que l'escena culminava amb un *striptease* que, en realitat, no existia" (D. 87).

Seguint amb el tema de la censura, també cal destacar que les pel·lícules estaven molt classificades per rombes. Una dona explica "que quan es va estrenar el film Gilda a Espanya, amb catorze anys, vaig anar al Coliseum amb el meu pare i la meva mare i quan estàvem fent la cua se'ns va apropar un treballador del cinema i va dir: Aquesta nena va amb vostès? i al dir que sí va contestar: Doncs no és apta, fora" (D. 80). Al sentir aquesta història, totes les dones del grup exclamen que això ja se sabia, que "a la taquilla ja posaven els rombes que tenia la pel·lícula, estaven súper classificades però els teus pares devien pensar que colaria" (D. 84).

Per poder fugir de la censura que patien pel·lícules com *Gilda* o *El última tango en París* entre moltes altres, "les anàvem a veure a França, sobretot a Céret, Perpinyà o Andorra. Fins i tot hi havia qui hi anava cada setmana, agafaven un bus, miraven les pel·lícules i

tornaven el mateix dia” (D. 74). Totes comenten o bé que hi van anar alguna vegada o bé que coneixien molta gent que hi havia anat.

Com podem observar, aquest ha estat un tema que ha generat moltíssimes aportacions diferents però cal destacar que hi havia consens en aquests subtemes que sortien. Un apartat que sí ha coincidit en els primers dos grups de discussió és el fet que la població estava dominada pel “què diran” i, per tant, no podien fer segons quines coses o no podien fer segons com les coses. Lligat amb aquest tema han conclòs que era molt important el paper de l'Església ja que hi havia coses que no es feien perquè es consideraven pecat. De fet, el sector eclesiàstic va demanar la prohibició del film Gilda però això només va fer que afectés positivament al nombre d'espectadors. Per últim, cal destacar que el cinema estava molt influenciat per la censura i que, per evitar això, els que podien i els aficionats al cinema se n'anaven a França per poder veure les pel·lícules sense talls ni modificacions.

6.1.5 Model de dona del franquisme

El primer grups de discussió confirma que, en contraposició a les dones que sortien al cinema, les dones de l'època franquista es veien molt diferents a les de les pel·lícules. “La dona del franquisme era d'una dona vella i estricta, que un cop casada deixava d'exhibir la seva feminitat, descuidant els cabells i el vestuari i vestint de colors foscos perquè la seva preocupació era ocupar-se dels fills i de la llar (D. 96). Elles van viure el franquisme com una etapa de repressió en la que havien d'adaptar-se, ja que “era el que hi havia, el normal, tampoc coneixíem una altra manera de viure” (D. 80), vivien amb un rol molt integrat del gènere i del que comportava un o l'altre.

Totes les dones del segon grup de discussió diuen que, fins i tot, veuen diferència ara amb els anys, d'elles respecte de les seves mares amb l'edat que tenen elles ara, “una diferència com de la nit al dia” (D. 70). Coincideixen que la majoria eren molt estrictes i, encara que menys, també n'hi havia moltes que eres desconfiades i, per tant, no els podies explicar les coses. Una de les dones reitera que “la meva mare era molt seria i desconfiada, quan tenia catorze anys, anava a una acadèmia a estudiar de 17h a 21h i el professor deixava sortir deu minuts abans les alumnes perquè poguessin fer, com deien, un tomb de rambla. Aquest tomb de rambla era com un aparador era on els nois i les noies es veien, rambla amunt, rambla avall, només mirant-se. Jo tenia un germà quatre anys més petit al que la mare feia anar a espiar-me per veure si jo també anava a fer un tomb de rambla i, un cop arribava a casa, em renyaven perquè a mi no em deixaven anar-hi” (D. 87).

L'últim grup de discussió afirma que “no hi havia color entre les nostres mares, nosaltres ara i, molt menys, amb les dones americanes que sortien al cinema” (D. 84). Conclouen que

eren unes dones molt pragmàtiques i que, per tant, “es preocupaven més de tenir menjar i portar bé la casa i els fills que de la seva bellesa” (D. 81). Aquest tema va fer aixecar un debat per trobar quins eren els factors que podien ser responsables d’aquest fet. Van arribar al consens que, “per culpa del règim, era molt important vigilar què fèiem i com ho fèiem pel què diran i, al cap i a la fi, només volien protegir la família de possibles males conseqüències o possibles males reputacions” (D. 74). També van convergir que en aquella època hi havia molta misèria i que, no només les dones, sinó que “tothom es preocupava més de poder tenir diners per menjar que no pas per malgastrar-los en estar més bonics” (D. 84).

Podem confirmar que el tres grups de discussió asseguren que el model de dona del franquisme era una senyora vella, estricta i de colors foscos. Sovint a això se li sumava el fet que fossin desconfiades però en menys mesura. Dos dels grups també coincideixen que les dones del franquisme respecte d’elles no tenen res a veure ja que la diferència de pensament, de caràcter, de roba, etc, és abismal.

6.1.6 La Gilda

El primer grup de discussió, sense excepció, defineix la Gilda com “una dona despampanant però també va marcar una expressió: Esta es un Gilda, com a sinònim de fresca” (D. 83). “La Gilda era una mujerona, era maca però n’hi havia de més maques però ella tenia un algo, tenia vida” (D. 84). Relacionen una mica amb la Gilda les actrius italianes, castanyes que eren també molt fogoses, molt “de armas tomar” (D. 74). Així classifiquen en dos grups les actrius: les que les miraves i es desmaiaven i les que “tenien pebrots” (D. 74). “*A capa y a espada*, per exemple, sortia el típic “machito” que les mirava i elles aaaah... ja es desmaiava i, clar, el caballero las tenía que llevar” (D. 74). Pel que fa a l’argument, convergeixen que en aquella època era molt fort perquè, “malgrat que d’infidelitats n’hi havia moltíssimes, era una cosa que s’amagava perquè no estava ben vista i molt menys d’una dona” (D. 70).

El segon grup també confirma per unanimitat que “la Gilda era una dona preciosa i molt potent, amb un caràcter espectacular i unes formes i una elegància extraordinàries” (D. 87). Ratifiquen també, igual que el primer grup, que “l’argument tenia molta força però que també era molt atrevit” (D. 74). Malgrat això, una part d’elles arriben al consens que el cinema americà va presentar anteriorment una dona del carrer, i que això va obrir camí al personatge principal, però una altra part de les dones creuen que “aquest film anava més enllà; representava una dona d’estatus social i econòmic alt, casada, però enamorada d’un altre home i, a part, que flirtejava amb altres homes” (D. 70). Elles també confirmen les expressions, les de ser una Gilda, una “fresca”, i creuen que “venen donades pel vestuari,

vestit, guants i cabells (D. 80). Amb el temps, però, va ser considerada una “sex-symbol” però no fins passats uns anys, “quan la societat va començar a obrir la mentalitat” (D. 84). Fins i tot la consideren la “predecessora de la mítica Marilyn Monroe” (D. 82).

El tercer grup de discussió, igual que els dos grups anteriors, recorda la Gilda com “una dona exuberant i sensual” (D. 81). Una de les participants afirma que “és aquella dona típica que qualsevol home es giraria pel carrer per mirar-la” (D. 87). Al dir aquesta frase totes riuen i fan broma dient que els homes es giren a mirar qualsevol dona que tinguin davant o darrere. Quan la broma acaba, una altra dona comenta que “no és que fos una dona que qualsevol home es giraria a mirar sinó que era una dona que fins i tot altres dones es girarien a admirar la seva bellesa, elegància i *glamour*” (D. 84). Concordeu que, en aquella època, era molt fort l’argument malgrat els precedents que esmentaven de la dona de carrer en el segon grup de discussió. Una dona comenta que “tot això passava, una gran majoria d’homes ho feien però es tapava i va ser molt escandalós que la pel·lícula ho deixés veure així i, més encara, que fos ella qui ho feia i no ell” (D. 87). Al escoltar aquestes frases, totes les dones parlen alhora sense escoltar-se comentant la veracitat de l’oració. Una de les coses que més recorden i que, per tant, va impactar més de la pel·lícula va ser la bufetada que va rebre la Gilda, però aclareixen que “molts van pensar que ja li estava bé - totes coincideixen que sí- que molta gent pensava que impactava però que bé se la mereixia la bufetada” (D. 87). A l’època de la pel·lícula ho veien una cosa normal, “potser no et semblava bé però si sabies d’alguna dona a la que li pegaven no t’escandalitzaves, et sabia greu però no feies cap denúncia perquè tampoc anava a servir de res” (D. 84). Se sabia de moltes parelles casats que passejaven molt elegants per la rambla i que després a casa les colpejaven “o que ella portava unes banyes d’aquí a allà a baix, als homes els semblava que feia de més home tenir més d’una dona” (D. 74).

Com podem veure en aquest últim apartat dels grups de discussió, tots tres grups coincideixen que la Gilda era considerada un model de dona, una tendència ja que no només la trobaven preciosa i sensual sinó que també admiraven la seva elegància, el seu estil i el seu caràcter. Tots tres grups també concorden que era un argument molt fort ja que, encara que les infidelitats estiguessin a l’ordre del dia, no estaven ben vistes i molts menys si era una dona qui ho feia. En aquest punt és on podem veure diferents opinions en el segon grup de discussió ja que una part de les dones afirmava que Hollywood havia presentat un model de dona de carrer que ja li va obrir camí a la Gilda mentre que l’altra part de les dones afirmaven que una dona de carrer no tenia res a veure amb la Gilda.

6.2 Publicacions destacades

6.2.1 Diaris de l'època

Com consta a la metodologia, s'han fet dues recerques a les hemeroteques de l'ABC i de la Vanguardia on s'ha posat al buscador "Gilda Rita Hayworth" i s'ha acotat la cerca entre el desembre del 1947 i el desembre del 1949. A continuació, podrem veure les disset pàgines de diaris destacades ordenades cronològicament amb una valoració del contingut. Com que les lletres són molt petites, es veurà la pàgina sencera per posar en context i, dins de la pàgina, una fletxa ens guiarà des del contingut que ens interessa destacar fins a un zoom de la zona en qüestió.

La primera pàgina de diari és de l'ABC i data del 24 de desembre del 1947. Al primer apartat destacat podem veure com fan una crítica molt generosa de la pel·lícula, qualificant-la d'interessant ja que aconsegueix mantenir una altra tensió d'intriga. A més, també alça les qualitats atractives de l'actriu protagonista sobre les qualitats com a intèrpret. Al segon apartat podem veure que al Palau de la música es van començar a vendre les entrades amb cinc dies d'antelació. Això ens fa suposar que la gent havia de reservar les entrades, amb bastant antelació per ser per a una cinema, per no quedar-se sense entrada.

A P. C. MIÉRCOLES 24 DE DICIEMBRE DE 1947. EDICIÓN DE LA MAÑANA. PÁG. 16.

que habitualmente se emplean los teatrales, pero, sin que la jornada de la obra esté tan cargada y de mudanzas en el pabellón que nos parece haber de una vida entera. Y toda ocidente y así consiguiente de tal de los personajes, como Berkeley?

Tiños, frases, movimiento y color iluminados y házase que de todo hay en "Elación dramática y temblor" y palabra, temora navideña como en la de la Edad Media "Linda", ha sido llevada a la gran autor de nuestro tiempo Suárez de Deza, felizmente dirección y los artistas del M un ritmo y un acierto que se ree.

Asistir a la representación de "Navidad" equivale no sólo a un magnífico espectáculo de arte sentir que nuestra espíritu s. Jorda de purificación que salva de tantas aguas turbas que nos han salvado en n obligada asistencia a los Ma Alfredo MARQUERIE.

EL PREMIO FIGUERA, RECI CLAUDIO DE LA TORRE.
La Real Academia de la Lengua el Premio Figuera, dependiente al año 1948, dividido de la Torre por su obra "goda", estrenada en el Maritador Rita Iriarte, por su comampr, que se estrenó en el

Estrenos

PALACIO DE LA MUSICA.
Es muy difícil sostener de largo metraje la alta misterio y dramatismo, logras escenas llevadas con acia a la pantalla. Y esto es lo que da, película ambientada en esos bajos fondos que se disfrazan con opulencia y elegancia, y de los que, en realidad, van quedando pocos en las grandes ciudades, por cosmopolitas que sean, pero que al "cine" conviene conservar en sus guiones y escenarios.

Como es sabido, Rita Hayworth es una de las "Happers" más sugestivas con que cuenta Hollywood; una mujer cuyo aire recuerda, valga la frase, al de las vampirizas de antaño, en el mismo estilo, en cuanto a los dulzantes y las canciones con ce a flor de labios, que insitne Dietrich en "Marruecos".

La cinta se sigue con muc que ésta decaea algo en la segunda mitad. El trabajo de Glenn Ford, George Maveady y Joseph Calleja es excelente. En cuanto a la "estrella" se debe subrayar que, más que sus dotes de intérprete, abonan en su favor cualidades físicas de belleza, su fulgurante atractivo.

El ambiente, pese a que las escenas en el Casino están bastante reiteradas, está muy bien, y la fotografía es admirable, resaltando, como de gran valor, algunos planos que merecer la plena aprobación, en los que la posición de las figuras y las luces se muestran perfectamente combinadas.

Añábase que el diálogo es sobrio, los fondos musicales adecuados y las canciones de Rita Hayworth, apropiadas a la impresión que se busca y obtiene. Alguna de estas canciones recibió los aplausos de los circunstantes.

La complicación del negocio de la casa, de juego con otro de trascendencia internacional se antoja algo absurda, y acaso hubiese podido hallar el guionista otra salida, pero es la clave de la película.

Charles Vidor, director del "film", hace una demostración de su acabada técnica, aunque en la supervisión no hubiera sido difícil conseguir que la película resultase más leve.—DQ-NALD.

Estrenos en los "cines"

PALACIO DE LA MUSICA: "GILDA"
Es muy difícil sostener durante un "film" de largo metraje la alta tensión de intriga, misterio y dramatismo, lograda en unas primeras escenas llevadas con acierto extraordinario a la pantalla. Y esto es lo que ocurre con "Gilda", película ambientada en esos bajos fondos que se disfrazan con opulencia y elegancia, y de los que, en realidad, van quedando pocos en las grandes ciudades, por cosmopolitas que sean, pero que al "cine" conviene conservar en sus guiones y escenarios.

Como es sabido, Rita Hayworth es una de las "Happers" más sugestivas con que cuenta Hollywood; una mujer cuyo aire recuerda, valga la frase, al de las vampirizas de antaño, en el mismo estilo, en cuanto a los movimientos ondulantes y las canciones con voz un poco ronca a flor de labios, que instituyera una Marie Dietrich en "Marruecos", pongámos por caso.

La cinta se sigue con mucho interés, pese a que éste decaea algo en la segunda mitad. El trabajo de Glenn Ford, George Maveady y Joseph Calleja es excelente. En cuanto a la "estrella" se debe subrayar que, más que sus dotes de intérprete, abonan en su favor cualidades físicas de belleza, su fulgurante atractivo.

El ambiente, pese a que las escenas en el Casino están bastante reiteradas, está muy bien, y la fotografía es admirable, resaltando, como de gran valor, algunos planos que merecer la plena aprobación, en los que la posición de las figuras y las luces se muestran perfectamente combinadas.

Añábase que el diálogo es sobrio, los fondos musicales adecuados y las canciones de Rita Hayworth, apropiadas a la impresión que se busca y obtiene. Alguna de estas canciones recibió los aplausos de los circunstantes.

La complicación del negocio de la casa de juego con otro de trascendencia internacional se antoja algo absurda, y acaso hubiese podido hallar el guionista otra salida, pero es la clave de la película.

Charles Vidor, director del "film", hace una demostración de su acabada técnica, aunque en la supervisión no hubiera sido difícil conseguir que la película resultase más leve.—DQ-NALD.

ALCAZAR (Cine Gámez): N.Y. Festividad de Nochebuena, no hay funciones.—Aguas, 6.20 y 10.45. Lili (estreno de España teatro cómico).
BETATRIZ (Estudios de España): Temporada de obras maestras.—7. Tierra baja (la mejor creación de Enrique Borrás, Noche, sin función).
CALDERON (Asees Ediciones): 8 tarde (función infantil): Los sobrinos del capitán Grant; Princesas Populares.
CINCO PRICES.—8.45: C. P. C. Internacional (Compañía, Títeres, y Niños, Eina, Círculo, etc.); Programa ginecésico de Frascasi.
COMEDIA (Compañía Rafael Livieres): 7. El señor Mayordomo; de Adolfo Bracero.
COMICO (Compañía Jardiel Poncela):—Mañana, Jueves, 7 y 11 (estreno): 20. Partido tiene novela formal (de Gonzalo Garcia).
ESPAÑOL (21. 21. Compañía Titular):—6.45: El mercader de Venecia (de Shakespeare). Noche, no hay función.
FONTALBA (Madrugada):—1.25: Los maripositos del negro, Espectáculo familiar, extraordinario. Viene dirigido Regio, películas Casals.
FONTALBA:—21.45: Compañía Gaus (Granada)—Mañana, jueves, 7 y 11. Semana de Fación (de José María Pemán).
FONTANARRE (Enrol Merlo):—6.45: Si, en las apariciones enzarzas (de Neira-Sillero).
GRAN VÍA.—Por dificultades en su montaje, se retrasa la presentación de Belle Estrella, que debia efectuarse el día 20, hasta una nueva fecha, que se anunciará por prensa y radio. Se despachan localidades en contaduría.
IMPANT (SABER):—7. Lo que no dijo Guillermo (de Carlos Lillo).—11. Más 11. 11. Más 11.
LARA (Compañía Titular: Concha Challa, Mariana Acosta):—7. Las cosas, un cueto meneguante (de Joaquín Calvo Sotelo).
LITINA (Compañía Titular: María, María):—6.45: La blanca doble (el mayor éxito del maestro Guerrero).
MADRID.—Jueves, 7 y 11. Presentación de María Antonieta (Pons, en España una noche (por Carmen Estrella y España, España).
MARIA GUERRERO (23. 24. 25).—7. tarde: El ginecólogo (Sinfonía de Navidad). Noche, no hay función.
MARTIN.—6.45: Cinco minutos más meque! (más de 1.200 representaciones).
MARTA VIOLETA (Madrugada, jueves, 7 y 10.15: Pasadobis 1947-48 (con Paquita Rico y Rita Hay).
ZARZUELA (Gran Compañía Madruga de revistas):—6.45: Italia Baptem, Localidades, Jueves (Príncipe).

CINES
ASTURI (21. 22. 24).—6.30: El día del Mal (Carnaval). Reina Santa.
BARRIO.—7. Obsesión (2.ª semana).
BARCELONA.—6.30: Estirpe de dragón (Katharina Heonora, Turian, Bey, 2.ª semana).
BILBAO.—7. Los días de Cobra (4.ª semana).
BOYA.—22. 23. 24.—6.30: María Antonieta (Norma Shearer, Tyrone Power). Se suplen puntualidad, 3.ª semana.
CALLEJA.—7. Saborizada (Yvonne de Carlo, técnica).
COLISEUM.—6.45: El año del siglo: Los mejores años de nuestra vida (Myrna Loy, Fredric March, Diana Arndt, Terese Wright, Virginia Mayo).
BOYA.—6.30: Estirpe de dragón (Katharina Heonora, Turian, Bey). 2.ª semana.
CALLEJA.—Continúa 2.ª semana.
MORANTA Clara (Marta Muñoz). 2.ª semana.
MURCIA.—23. 24. 25.—7. El espasmo velo (James Mason, Ann Todd). 2.ª semana.
PALACIO DE LA MUSICA.—8.45: Gilda (Rita Hayworth, Glenn Ford). Se suspenderá localidades con cinco días de antelación, sin aumento.
PALACIO DE LA PARRISA.—7. El retrato de Dorian Gray (George Sanders, Euri, Haidée, Dora, Resca).
PAZ (23. 24. 25).—7. El huevo y yo (P. Mac Murray, C. G. G.). 1.ª función.
PROGRES.—7. 38. 16).—6.45: El espíritu velo (de Charles Chaplin).
PROGRES.—7. Sarcozo Yoda (Gar y Cooper).
REAL.—21. 22. 23. 24.—6.45: Mañana es vivir (George Br.).
REX (22. 23. 24. 25).—Continúa 11. a 6. tarde. Numeradas, 1.ª del aire (Stan Laurel, Oliver Hardy).
REAL.—7. El acontecimiento de la temporada (por Charles Chaplin).
SALAMANCA.—Teléfono 29 83 23.—4.45: Salomón (Coppin, Jan Leslie). 2.ª semana.
SANTA MICA.—(21. 22. 23. 24. 25).—6.45: Cartas sin suamada (Gene Jones, Joseph Cotten). 4.ª semana.

CINES DE SESION CONTINUA
ACRUALD ALBOS.—Continúa, 10 (gran sesión)

PALACIO DE LA MUSICA.—8.45: Gilda (Rita Hayworth, Glenn Ford). Se despachan localidades con cinco días de antelación.

COMPRA BRILLANTES
PUERTA DEL SOL, 11

A la següent página del 3 de gener del 1948 podem trobar una altra generosa crítica de la pel·lícula però en aquest cas de La Vanguardia. L'altre destacar només informa en quin cinema i a quina hora es fa la pel·lícula.

(Madrid) 24/12/1947. Página 16
Este (c) D. 1948. Sin. Madrid, 2009. Queda prohibida la reproducción, distribución, puesta a disposición, comunicación pública y utilización, total o parcial, de los datos de este web, en cualquier forma o modalidad, sin previa, expresa y escrita autorización, incluyendo, en particular, su explotación económica y comercial. No está autorizada la transformación de esta obra. Queda permitida la impresión en su totalidad o parcialmente.

SABADO 3 DE ENERO DE 1948

LA VANGUARDIA ESPAÑOLA

PAGINA 12

MUSICA, TEATROS Y CINEMATOGRAFIA

TEATROS

POLIORAMA. - Homaje a Cecilia Pluser

Entre otros grandes momentos y admirables momentos, la sesión de Cecilia Pluser en el Poliorama, y este espectáculo de admirables y valiosas constataciones de su talento, que vive el carácter de espectáculo, con la calidad de espectáculo.

En el espectáculo de Cecilia Pluser, el espectáculo que vive el carácter de espectáculo, con la calidad de espectáculo.

La sesión de Cecilia Pluser en el Poliorama, y este espectáculo de admirables y valiosas constataciones de su talento, que vive el carácter de espectáculo, con la calidad de espectáculo.

CINEMATOGRAFIA

LOS ESTRENOS

COLISEUM. - Gilda

Los doctores en publicidad han hecho lo que debían al arrombar deslumbradores párrafos en torno a Rita Hayworth y debemos reconocer que no han exagerado de un modo apreciable, pero no han caído en la cuenta de que con tal entonación se corría el peligro de hacer suponer que «Gilda» era, simplemente, Rita Hayworth. Si así hubiese sido, este comentario no tendría más extensión que la precisa para indicar la cual vana tarea de buscar un adjetivo inédito que aplicar a la esposa de Orson Welles, más esa grata resaca de que puede pasar, puesto que nadie sabe por qué sucede lo que se ve. A esta nota dominante responde toda la película, incluso el tremendo culto amoroso que manifiestan Rita Hayworth y Glenn Ford, en el que la pasión resalta como latigazos.

a fin de que no altere substancialmente el juicio.

«Gilda» es, por lo pronto, una habilísima película de intriga que nos ha recordado, por su ambientación, por sus misteriosos sustos, por la investigación de personajes extraños, inexplicados y decisivos, algunas cosas de Sternberg y, sobre todo, el estilo narrativo de Somerset Maugham. Ya el primer plano es un golpe de audacia que se lleva a espectador de la mano de sí, en pos de los imprevistos retrocesos elementales pero de reconocida eficacia dramática, se desenvuelve así que se llega a concebir hasta el momento preciso las razones que tienen los personajes para obrar como obran. Con ello se consigue que el público no separe los ojos de la pantalla ni por un instante; nadie sabe por qué sucede lo que se ve. A esta nota dominante responde toda la película, incluso el tremendo culto amoroso que manifiestan Rita Hayworth y Glenn Ford, en el que la pasión resalta como latigazos.

verdadera gracia de buen cine pues, eso y no otra cosa es el estilo de la dirección, atenta a la creación de ambientes al juego de los figurantes, y más que nada, a conocer un relieve visual y plástico, extraordinario con calidades fotográficas insuperables — a las situaciones de más importancia para el curso de la narración. Si a todo ello se agrega el sex appeal, el glamour, el «compañía», etc., etc., de la inimitable Rita Hayworth — que realmente se nos muestra fascinadora a costa de un manejo agotador de sus encantos — podrá obtenerse una idea bastante clara de lo que es «Gilda», en cuyo reparto sobresalen Glenn Ford, teso, firme y exacto, en una revelación total, y George Macready. Antes de terminar añadamos la espectacularidad de una rumba y un «fox-trot» danzados y cantados por la mismísima Rita, que al contorno de evamp de su papel infunde la luminosa fuerza de su juventud y una radiante cohesión, verdaderamente, que ha sorprendido muy agradablemente. H. SAENZ GUERRERO.

lo que es «Gilda», en cuyo reparto sobresalen Glenn Ford, teso, firme y exacto, en una revelación total, y George Macready. Antes de terminar añadamos la espectacularidad de una rumba y un «fox-trot» danzados y cantados por la mismísima Rita, que al contorno de evamp de su papel infunde la luminosa fuerza de su juventud y una radiante cohesión, verdaderamente, que ha sorprendido muy agradablemente. H. SAENZ GUERRERO.

Teatro BARCELONA

Miércoles 7, noche, ESTRENO en España del espectáculo cómico en tres actos, original de G. G. KAUFMAN y M. Y. Z. EL CARABANZO NEGRO

POLIORAMA HOY

DOF FUNCIONES.

Tardec, a las 7:15. Noche, a las 10:45.

COLOMBIA

HOY

DOF FUNCIONES.

Tardec, a las 7:15. Noche, a las 10:45.

DIEZ DIAS!

de la película

TORRETOFANO

Presenta con la obra

COMEDIA Y FANTASIA

DIOS DIAS!

de la película

TORRETOFANO

Presenta con la obra

COMEDIA Y FANTASIA

TIVOLI

TODOS LOS DIAS, 6:15 y 10:30

CARMEN CAMAYA

con su gran espectáculo

EMBRUJO ESPAÑOL

(2 ÚLTIMAS SEMANAS!)

ÚLTIMOS DIAS!

DE ACTUACION DE LA GENIAL

CARMEN OLMEDO

con el insuperable

ROBERTO FONT

y los maravillosos atractivos

ÚLTIMOS DIAS!

DE ACTUACION DE LA GENIAL

CARMEN OLMEDO

con el insuperable

ROBERTO FONT

y los maravillosos atractivos

4 UNICOS DIAS

DE ACTUACION DE

EL ALBA

ELIOT

MANOLO

CAPATZ

ZAMBRA 1948

TEATRO BORRAS

ULTIMAS SEMANAS

de la producción

Kaps y Johan

MELONAS

CINEMATOGRAFIA

LOS ESTRENOS

COLISEUM. - Gilda

Los doctores en publicidad han hecho lo que debían al arrombar deslumbradores párrafos en torno a Rita Hayworth y debemos reconocer que no han exagerado de un modo apreciable, pero no han caído en la cuenta de que con tal entonación se corría el peligro de hacer suponer que «Gilda» era, simplemente, Rita Hayworth. Si así hubiese sido, este comentario no tendría más extensión que la precisa para indicar la cual vana tarea de buscar un adjetivo inédito que aplicar a la esposa de Orson Welles, más esa grata resaca de que puede pasar, puesto que nadie sabe por qué sucede lo que se ve. A esta nota dominante responde toda la película, incluso el tremendo culto amoroso que manifiestan Rita Hayworth y Glenn Ford, en el que la pasión resalta como latigazos.

a fin de que no altere substancialmente el juicio.

«Gilda» es, por lo pronto, una habilísima película de intriga que nos ha recordado, por su ambientación, por sus misteriosos sustos, por la investigación de personajes extraños, inexplicados y decisivos, algunas cosas de Sternberg y, sobre todo, el estilo narrativo de Somerset Maugham. Ya el primer plano es un golpe de audacia que se lleva a espectador de la mano de sí, en pos de los imprevistos retrocesos elementales pero de reconocida eficacia dramática, se desenvuelve así que se llega a concebir hasta el momento preciso las razones que tienen los personajes para obrar como obran. Con ello se consigue que el público no separe los ojos de la pantalla ni por un instante; nadie sabe por qué sucede lo que se ve. A esta nota dominante responde toda la película, incluso el tremendo culto amoroso que manifiestan Rita Hayworth y Glenn Ford, en el que la pasión resalta como latigazos.

verdadera gracia de buen cine pues, eso y no otra cosa es el estilo de la dirección, atenta a la creación de ambientes al juego de los figurantes, y más que nada, a conocer un relieve visual y plástico, extraordinario con calidades fotográficas insuperables — a las situaciones de más importancia para el curso de la narración. Si a todo ello se agrega el sex appeal, el glamour, el «compañía», etc., etc., de la inimitable Rita Hayworth — que realmente se nos muestra fascinadora a costa de un manejo agotador de sus encantos — podrá obtenerse una idea bastante clara de lo que es «Gilda», en cuyo reparto sobresalen Glenn Ford, teso, firme y exacto, en una revelación total, y George Macready. Antes de terminar añadamos la espectacularidad de una rumba y un «fox-trot» danzados y cantados por la mismísima Rita, que al contorno de evamp de su papel infunde la luminosa fuerza de su juventud y una radiante cohesión, verdaderamente, que ha sorprendido muy agradablemente. H. SAENZ GUERRERO.

lo que es «Gilda», en cuyo reparto sobresalen Glenn Ford, teso, firme y exacto, en una revelación total, y George Macready. Antes de terminar añadamos la espectacularidad de una rumba y un «fox-trot» danzados y cantados por la mismísima Rita, que al contorno de evamp de su papel infunde la luminosa fuerza de su juventud y una radiante cohesión, verdaderamente, que ha sorprendido muy agradablemente. H. SAENZ GUERRERO.

TEATROS

COMEDIA (1937) — Dirección de J. G. G. KAUFMAN y M. Y. Z. El Carabanzo Negro. 7:15 y 10:45.

COMEDIA (1937) — Dirección de J. G. G. KAUFMAN y M. Y. Z. El Carabanzo Negro. 7:15 y 10:45.

COMEDIA (1937) — Dirección de J. G. G. KAUFMAN y M. Y. Z. El Carabanzo Negro. 7:15 y 10:45.

CARTELERERA

COLISEUM. - Tarde, a las 4. Noche, a las 10:30: Noticia No-Do y «Gilda», con Rita Hayworth y Glenn Ford.

COLISEUM. - Tarde, a las 4. Noche, a las 10:30: Noticia No-Do y «Gilda», con Rita Hayworth y Glenn Ford.

COLISEUM. - Tarde, a las 4. Noche, a las 10:30: Noticia No-Do y «Gilda», con Rita Hayworth y Glenn Ford.

ARGENTINA

ARGENTINA (Sudamérica) — Dirección de J. G. G. KAUFMAN y M. Y. Z. El Carabanzo Negro. 7:15 y 10:45.

ARGENTINA (Sudamérica) — Dirección de J. G. G. KAUFMAN y M. Y. Z. El Carabanzo Negro. 7:15 y 10:45.

ARGENTINA (Sudamérica) — Dirección de J. G. G. KAUFMAN y M. Y. Z. El Carabanzo Negro. 7:15 y 10:45.

INFANTILES

INFANTILES — Dirección de J. G. G. KAUFMAN y M. Y. Z. El Carabanzo Negro. 7:15 y 10:45.

INFANTILES — Dirección de J. G. G. KAUFMAN y M. Y. Z. El Carabanzo Negro. 7:15 y 10:45.

INFANTILES — Dirección de J. G. G. KAUFMAN y M. Y. Z. El Carabanzo Negro. 7:15 y 10:45.

Tornant a l'ABC en aquest cas el 8 de gener del 1948 trobem propaganda de la "sensacional película Gilda". Cal destacar que si adjudicava a Rita Hayworth origen sevillà

però que ella va néixer als Estats Units. Això ve donat segurament perquè el pare de l'actriu sí que va néixer a la província de Sevilla i com que la propaganda era per a aquest municipi, ho van aprofitar.

A B C. N.º 13.553. JUEVES 8 DE ENERO DE 1948. EDICION DE ANDALUCIA. PAGINA 11.

DEPORTES

FUTBOL

Los partidos del domingo próximo

En la segunda jornada de los partidos de vuelta del calendario señala los siguientes partidos:

Sabedell-A. Madrid, Sevilla-Español, Gijón-Valencia, R. Sociedad-A. Bilbao, Geta-Oviedo, Barcelona-Coruno, R. Madrid-Barcelona.

La jornada es interesante. A estas alturas, los partidos van cobrando un su propio interés. Y en esta jornada, amulo la "cañez" permanezca inalterable, por lo que se refiere al Valencia, pueden sin embargo, acortarse las distancias y hacerse más compacto el grupo de vanguardia.

En la Cruz Alta espera al Atlético madrileño un partido muy difícil. El Sabadell, vencedor en Terrazona el pasado domingo, está bien de moral y de líneas defensivas. Por su parte los madrileños hasta ahora se han mostrado poco resistentes fuera de casa. Estimamos que a lo que más puede aspirar el equipo "colchonero" es a un empate. Si hay victoria debe ser para los locales.

De Nervión tenemos un buen partido. El Español, que empezó mal, se ha afianzado por días y hoy ocupa en la tabla de clasificación un lugar muy estimado. El pasado domingo obtuvo sobre el Gijón uno de los resultados más copiosos de la jornada. El Español siempre ha sido un equipo de buen juego, que en ocasiones ha conseguido en nuestra ciudad resultados halagüeños.

El Sevilla, que en punto a delanteros ha realizado en Madrid un buen partido, disputará al Español los puntos en litigio, con el propósito decidido de sumarlos a su haber, y de esta manera seguir de cerca al Valencia, en su espera de una victoria desafortunada. Seguramente el equipo local podrá en el próximo partido fortalecer sus líneas, con la incorporación de algún que otro elemento de los que se hallan en baja forma. Así es de presumir que el partido ofrezca los suficientes atractivos para ofrecerlos con la victoria una agradable sesión deportiva.

El Valencia juega en el Molinón. No es nada fácil el encuentro, pues ya hemos visto cómo reaccionan los asturianos en su casa, en que se encuentran. Y como el Valencia, no obstante su situación, no parece haber cambiado lo suficiente el pasado domingo en Mostalla frente a la Real de San Sebastián, es lógico esperar un encuentro muy disputado. Nada no extrañaría que el resultado sea la misma falta de empate.

Lo mismo que la Real, cuando los bilbaínos estaban en baja, raron en San Mamés, pueden ahora los vizcaínos comer en Atocha. La distancia es escasa, y si San Sebastián se desmoronará sin duda muchos aficionados de Bilbao van a estar a sus favoritos. La Real, en su situación, defendido el partido a piedra y lodo. Pero en este momento se hallan con menos fuerza que sus rivales. No tiene, pues, nada de particular que la victoria sea para los visitantes, y de esta manera cancelen la derrota que sufrieron en la segunda jornada de Liga.

El partido de Balaidos tiene acentuado color gallego. No es el Celta de los primeros partidos, pero si lo suficientemente fuerte para no tener la visita osada, y mejor que se duerman por exceso de confianza.

En Las Cortes poco puede hacer y duro Alcoyano ante un Escorial osiones, que ha invocado su savia de excelentes jugadores sud.

El encuentro es fácil, a menos que el mismo jugador decida de Madrid-Terrazona. Una sorpresa, equipo de la capital en grave si probable es una victoria madrileña, ruidá además con cierta holgura.

Esto es lo que se presenta. Al chos dirán la última y definitiva.

Alvarez Santullano arbitrar Español?

El Sevilla se encuentra en muy desde la noche del martes. No bronco del partido, no viene muy lesionado. En el día de ayer, a lluvia, no hubo entrenamiento. Es dará en la mañana de hoy.

Arza continúa lesionado y no que meca jugar el próximo con Ciruelan rumores de que el Centro señor Alvarez Santullano designado para dirigir el encuentro Español.

El equipo del Español que Sevilla

Barcelona 7. El Español tiene nación que presentará en Sevilla el día de mañana. Resurrección Cel

ABC, SEVILLA, 7 DE ENERO DE 1948. Copyright (c) DIARIO ABC S. L. Madrid, 2008. contenido de esta web, en cualquier forma o modalidad, sin previa, expresa y escrita autorización, incluyendo, en particular, su mera reproducción y/o puesta a disposición como copias, resúmenes, reseñas o revistas de prensa con fines comerciales o directa o indirectamente lucrativos, a la que se manifiesta oposición expresa, a salvo del uso de los

señalonado. Por lo tanto, el conjunto será el siguiente: Trias; Castis, Mariscal; Celmas, Fábregas, Venys; Sospedrá, Hernández, Calvo, Artigas y Basilio.—MENCHETA.

Nueva victoria de la centuria «García Miguez»

Por el amplio resultado de seis a cero, triunfó esta vez frente al Santa Ana, equipo duro y difícil de vencer, destacando por los vencedores Vito, Carmona y Collado, y por los vencidos, su portero, Díaz. Arbitró bien el señor Garavito.

Las figuras deportivas más destacadas durante el año, según un periódico francés

París 7. El periódico "Le Equipe" haciendo el resumen de las figuras más destacadas en las diferentes facetas del deporte durante el año 1947, señala como campeón de campeones al jugador Alex Jany; en la esgrima, a D'Orlé en fútbol, a Ben Berek; en pugilismo, a Marcel Cerdán, y en ciclismo, a Robie.

Por lo que al pugilismo se refiere, considero más destacado en el peso "mosca" al inglés Monaghan; en los "gallos", a Peter Kane, seguido del español Luis Romero; en los "plumás", al francés Ray Pamechon; de los ligeros, al inglés Thopson; en semipesados, al francés Villainin; Marcel Cerdán, según "Le Equipe", es el primero en el peso medio; en los semipesados, el inglés Freddie Mills, siguiéndole Paco Bueno; en los pesados, el más destacado es el sueco Taaber, y en este grupo Fidel Arciniega figura en cuarto lugar.

Rita Hayworth obsequiará hoy y mañana, con una bellísima fotografía, a todos los espectadores de «Gilda»

Rita Hayworth, la gentil estrella de origen sevillano, ha tenido la delicadeza de enviar a la empresa de Pathé unas fotos cariñosamente dedicadas, en recuerdo del éxito obtenido en Sevilla por su actuación en la película "Gilda".

A cada espectador que asista a cualquier hora y clase de localidad hoy jueves y mañana viernes—últimos de exhibición de la sensacional película "Gilda"—le será entregada en taquilla al adquirir su entrada una bella fotografía, fiel reproducción de las originales.

Compañía Construcciones Hidráulicas y Civiles, S. A.

Rita Hayworth obsequiará hoy y mañana, con una bellísima fotografía, a todos los espectadores de «Gilda»

Rita Hayworth, la gentil estrella de origen sevillano, ha tenido la delicadeza de enviar a la empresa de Pathé unas fotos cariñosamente dedicadas, en recuerdo del éxito obtenido en Sevilla por su actuación en la película "Gilda".

A cada espectador que asista a cualquier hora y clase de localidad hoy jueves y mañana viernes—últimos de exhibición de la sensacional película "Gilda"—le será entregada en taquilla al adquirir su entrada una bella fotografía, fiel reproducción de las originales.

SE HUNDE UNA CASA Y RESULTAN VARIOS VECINOS HERIDOS Y MUERTOS

El hecho ocurrió en la calle General Castaños, en el día de ayer

En las primeras horas de la mañana del miércoles ocurrió el hundimiento de la casa número 2 de la calle General Castaños, del populoso barrio del Arenal, en cuyo suceso resultaron muertos seis vecinos y heridos varios.

El inmueble se hallaba declarado ruinoso, hallándose el administrador de la propiedad, don Manuel Tejero Gómez, tramitando el cesaje de la finca para su inmediato derribo.

Los vecinos de la casa hundida avisaron al edilgo, al haberse observado previamente el inmueble, poniéndose a salvo algunos de los habitantes.

Rápidamente se personó en el lugar del hundimiento el servicio de bomberos, con el arquitecto municipal don Luis Gómez teniente de alcalde don Luis Hercego y los concejales señores Balbuena, Bone y Rubio Rivas, así como el capitán del servicio, señor León.

Sin pérdida de tiempo comenzaron los trabajos de desescombro, en medio de fuerte lluvia. De entre los escombros fueron extraídos, ya cadáveres, María Navarro Luna, de sesenta y nueve años; su hijo, Francisco Gómez Carrascal, de diecinueve años; Ana Porcel Simón, de sesenta y cinco; Alfredo Sibar Valado, de treinta y cinco; Manuel Saw García, de dieciséis, y Josefa Gov.

En la Casa de socorro de calle Rosario, el doctor Heredia y médico señor Rodán asistieron de lesiones calificadas de pronóstico reservado a Francisco Dumínguez Gov y a Eugenia Pérez López.

Delfín Saw Valado, chofer de don Juan Belmonte García, recibió asistencia de lesiones calificadas de pronóstico leve.

En la Casa de socorro del Prádo fueron asistidos por el personal facultativo de guardia, de heridas graves, Resarao Carrascal Rodero y Francisco Rodríguez Gálvez, este último obrero de la Maestranza de Artillería, que fué trasladado al Hospital Militar.

En este suceso, desde los primeros momentos, comenzó a instruir diligencias el Juzgado número 3 de los de Instrucción de la capital.

Los cadáveres fueron trasladados al Departamento Anatómico, para la práctica de la autopsia.

HOMENAJE NACIONAL A GARCIA SANCHIZ

La patrona la Asociación de escritores y artistas

Hezada de Federico García Sanchiz varios y a cual más importantes proyectos de organización un relevante artista y patriota. La recepción en el Boletín Oficial de la que le ha sido hecha de la gran sabel la Católica renueva el proye arriba se alude del que es Presidente Asociación de Escritores y Artis-

ez no ha podido renararse García que en toda España se realice una a popular para realzarle las insinuaciones en verdad va a ofrecérselas estras primeras entidades culturales. En la idea de la Asociación de Escritores, resolvió el señor García Sanchiz recaudación se distribuía en obras de diversa índole en recuerdo de éroe y mártir del Balears.

pano de España, y en todas las s de la nación ha quedado abierta, una frente a nombre de la "Comisión del homenaje nacional a García Sanchiz".

ciación de Escritores y Artistas España cabeza la suscripción con 1.000 pes

ión pública y utilización, total o parcial, de los contenidos de esta web, en cualquier forma o modalidad, sin previa, expresa y escrita autorización, incluyendo, en particular, su mera reproducción y/o puesta a disposición como copias, resúmenes, reseñas o revistas de prensa con fines comerciales o directa o indirectamente lucrativos, a la que se manifiesta oposición expresa, a salvo del uso de los

A les dues setmanes de l'estrena de la pel·lícula al Colisseum, el 16 de gener del 1948, a La Vanguardia veiem una propaganda amb diferents opinions - excel·lents totes - de la

pel·lícula. Al segon apartat destacat veiem un comentari que torna a alçar les virtuts físiques de l'actriu per sobre de qualsevol altra cosa.

VIERNES 18 DE ENERO DE 1938

LA VANGUARDIA ESPAÑOLA

PÁGINA 9

MUSICA, T...

TOGRAFIA

TEATROS

LICEO. Despedida de Gianna Pedrazini

Para despedida de la mancebana Gianna Pedrazini, que ha salido de la impresión de la... el tenor Eduardo Ozols, se puso a cantar una ópera... en escena... de Bluet, con la que se cerró el ciclo de óperas... en italiano, que son las que forman la parte más amplia de la actual temporada del Liceo.

Gianna Pedrazini, fiera como ya dije, todas las prerrogativas para perfeccionarse... en el teatro... y a pesar de ser un artista de gran talla, y de haberse dedicado a la interpretación de los grandes papeles... con una perfección que es un ejemplo para todos los artistas.

El Don José es personificado desde el principio... por el tenor Eduardo Ozols, que es un artista de gran talla... y a pesar de ser un artista de gran talla, y de haberse dedicado a la interpretación de los grandes papeles... con una perfección que es un ejemplo para todos los artistas.

María de Arvia y Juan Magna desearon en los bailes, y el maestro Salazar que dirigió la orquesta... de la ópera... de la ópera...

CALDERON. «Anna Christie», de George S. Kaufman. De los dramas de mar... de George S. Kaufman. De los dramas de mar... de George S. Kaufman.

Gilda Hayworth

Una personalidad española llegada recientemente de los Estados Unidos declara en Madrid que «Gilda» conmovió de tal manera a las muchedumbres en América que a Rita Hayworth le llaman ahora Gilda Hayworth. La popularidad alcanzada por esta mujer de belleza excepcional es avasalladora. «Demasiado hermosa —acaba de declarar su ex marido Orson Welles— a un grupo de periodistas.

Y en Barcelona, el público que va a diario al Coliseum, proclama que Rita Hayworth es la mujer más fascinadora de cuantas hechiceras han pasado por la pantalla. Rita Hayworth, en «Gilda», como mujer deslumbradora, como cantante y como bailarina deja en el público una estela de asombro, en frase de un importante periódico «Le duele la cara de guapa», acaba de proclamar un lustre crítico español. «Quedará como un tipo de mujer definida, espectacular, maravillosa, obsesionante, único y fatal», —ha afirmado un tercero.

CINEMATOGRAFIA

EL PEFRINO DE HOY

«Amará victorias», en el Montecarlo... «Amará victorias», en el Montecarlo... «Amará victorias», en el Montecarlo...

NOTICARIO

«Anunci d'obra»... «Anunci d'obra»... «Anunci d'obra»... «Anunci d'obra»...

El lunes 19

LA SE...

El lunes 19

LA SE...

El lunes 19

LA SE...

GILDA Aclamada por el público y la crítica ¿Qué dicen los periódicos de GILDA? Un film técnicamente medido. La belleza de Rita Hayworth es el punto fuerte. «El Noticiero». — «La bellísima Rita Hayworth acapara la atención...» «El Mundo Deportivo». — «La inenarrable Rita Hayworth realmente se nos muestra fascinadora.» (LA VANGUARDIA). — «La mejor interpretación de su carrera artística.» (Solidaridad Nacional). — «Una forma filma admirable.» (Diario de Barcelona). — «Notables valores de interpretación, que justifican el prestigio conseguido.» (El Correo Catalán). — «Una producción de envergadura.» (Hoja del Lunes).

El lunes 19

El lunes 19

El lunes 19

El lunes 19

El lunes 19

El lunes 19

El lunes 19

El lunes 19

El lunes 19

El lunes 19

El lunes 19

El lunes 19

El lunes 19

El lunes 19

GILDA Aclamada por el público y la crítica ¿Qué dicen los periódicos de GILDA? Un film técnicamente medido. La belleza de Rita Hayworth es el punto fuerte. «El Noticiero». — «La bellísima Rita Hayworth acapara la atención...» «El Mundo Deportivo». — «La inenarrable Rita Hayworth realmente se nos muestra fascinadora.» (LA VANGUARDIA). — «La mejor interpretación de su carrera artística.» (Solidaridad Nacional). — «Una forma filma admirable.» (Diario de Barcelona). — «Notables valores de interpretación, que justifican el prestigio conseguido.» (El Correo Catalán). — «Una producción de envergadura.» (Hoja del Lunes).

PROXIMAMENTE en el Kersaal MEDIO SIGLO DE MUSICA AMERICANA EN LA MAS OPTIMA PRODUCCION CINEMATOGRAFICA... YANQUI DANDY... CINCO ULTIMOS DIAS de actuación en CALDERON... TORRELLI TOFANO... ANNA CHRISTIE... VESTIRE GLI IGNUOLI... RIO

COMICO GRAN CLIPER... WUELE VA con NOSOTROS!... LA REVISTA ESPAÑOLA que admira y aplaude todo el público de Barcelona.

SALON NOVEDADES Hoy viernes, DIA DE MODA Gran espectáculo artístico... KUBANACAN... ISABEL FERREIRA... CARMEN ROMERO... MARIO... MACHIN

CINCO ULTIMOS DIAS de actuación en CALDERON... TORRELLI TOFANO... ANNA CHRISTIE... VESTIRE GLI IGNUOLI... RIO

RIO Dirección: Maestro DEMON Presenta actualmente en su pista... LEREA DE MOJIBESQUE... RITA SERRA... CONCHITA DE CADIZ... CARMELITA ESPAÑA... LUIS ROSSI... LARRY MOY... EFRASIMUS FLORE... FRANCESITA GITHA... MARIJA BLANCO... JOSE VALERO con la novísima... PRESENTA EN... EUGEN DE SAN PEDRO y su COMPLETO

«DE MUESTRA UC VINA» MYRNA LOY-FREDERICH MARCH Dirección: WILLIAM WYLER Localidades anticipadas. AVISO.—Este film no se proyectará en ningún local de Barcelona hasta fines de temporada.

LILY MORENO con el show de LINDENBERG... LAURA ALONSO — ENCARNITA MACARENA... MARITA DE ANSA — JULITA MOLINA... CARLTON BALLEZ — P. y ROSARIO DEL ALIANO... Orquestas SEYSSON y GLORY'S KING... Decornos de ASENSI-CASERES. — Vestuario y Decoración RAYBAN

VIERNES GRAN GALA... LILY MORENO con el show de LINDENBERG... LAURA ALONSO — ENCARNITA MACARENA... MARITA DE ANSA — JULITA MOLINA... CARLTON BALLEZ — P. y ROSARIO DEL ALIANO... Orquestas SEYSSON y GLORY'S KING... Decornos de ASENSI-CASERES. — Vestuario y Decoración RAYBAN

El 4 de març del 1948 veiem que Gilda segueix estant a la cartellera però a més, el que més destaca és que a l'apartat "Salas de fiesta", el primer diu "hoy admire a Gilda" i el segon anuncia un show anomenat "Gildas". Això fa una clara referència que la Rita Hayworth va crear un model de dona que creava tendència ja que la propaganda d'aquestes festes feia referència que allà trobaria dones d'aquest estil.

A B C. SABADO 6 DE MARZO DE 1948. EDICION DE LA MAÑANA. PAG. 16.

GONG.—Continúa 3: Gilda (Rita Hayworth, Glenn Ford).
IBIZA.—Continúa 4: Perla de plata y Bareda amarilla (Charles Laughton).
IDEAL.—Destino (Frank Bergman). No estamos solos (Paul Muni).
MARAVILLAS.—4: Amor (Spencer Tracy, Katharine Hepburn). Un hombre famoso (Darryl F. Zanuck).
MARIA CRISTINA.—8: Cándida, millonera (Nina Marshall) y Ciudad de conquista (James Cagney).
METROPOLITANO.—Continúa 3: Cuando los angeles duermen y Angel negro (Dan Duryea, Peter Law).
MONTILLA.—16: Nudo (estrano). El valle del destino (Gregory Peck, Grace Garson). Estrano exclusivo Centro.
MONUMENTAL CINEMA.—Continúa 3: Matrona Rebelu y Angel negro (Dan Duryea, Peter Law).
MUNDOZ ERCA.—11 mafanas: Misterio en la noche (Cecil De Mille, Joel Mac Creel, Súdán (tecnico), María Montez, John Hall).
NAVARRA.—4: De conto en novia. El caballero Adverser (Frederic March, Olivia de Havilland).
PALMILLA.—5: Las Indignadas de Shantí-André. El séptimo vaso (James Mason, Ann Todd).
PALACE CINEMA.—4: Mamá a la fuerza y América resorte.
PALACE DEL CINE.—5: El señor de Halebury (Willy Birgel). Gran exito.
PANORAMA.—16: Melodía. Como México no hay dos al mujer me apasiona.
PELAJO.—Noche en el trópico y La reina de Nueva York.
PIZZARRO.—El triunfo del amor y Sucedió sin querer.
REVELL.—21: Alas y una plegaria. La carga de la Brigada Ligera.
PRINCIPAL ALFONSO.—Continúa 5: Sin amor (Spencer Tracy) y Un hombre famoso (Darryl F. Zanuck, Virginia Mayo, tecnico). Tolerada. 22: Señal.
SAN CARLOS.—Continúa 4: Mafana es vivir (Claude Colbert, George Brent) y Las aventuras de Tom Sawyer (Tommy Kemp, un tecnico). Tolerada.
SOL.—10 mafanas. Mafana es vivir (Claude Colbert, George Brent) y Las aventuras de Tom Sawyer (Tommy Kemp, un tecnico). Tolerada.
TIVOLI.—Continúa 4: La princesa de los Ursinos (Ana Maricosa, Roberto Rey) y Un hombre famoso (en tecnico). Tolerada.
URQUIJO.—130, 845 numeradas. Agula negra. M. capitana (Bárbara Stepwyck, George Brent).
VALLEHERMOSO.—5: Locamente enamorada (Greer Garson). El caballero Adverser (Frederic March).
VELAZQUEZ.—8: Rutas infernales (John Hall), Señal (Diana Durbin, Adolph Menjou).
VERGARA.—5: El capitán Rádie (Fred Mac Murray, Lynn Bari).
VIRORIA.—3: Bailando hace el amor (Rita Hayworth). El caballero Adverser (Frederic March).
VOY.—Continúa 2: Una soñadora en la ventana y Fin de semana (George Raft).
X-15.—Mafana: Abel Sánchez. La solterona (Bette Davis, George Brent).

FRONTONES
RECOLETOS.—445: Arveno III-Agütre: Santesteban-Abarquet. Arveno III-Zaldúa. B. M. Ma III-Golechocha. Pastor-Qulataña III. Gallarte II-Agütre. 10,70: Salazar. I. Salazar. d. III. Agütre-Santesteban-Zaldúa. Actes, obra a cesta.

SALAS DE FIESTA
BACARRA.—Hoy, admire a Gilda... y una melodía en el aire... con Jorge Halpern y su orquesta. Herмосilla, 26.
BARCELÓ.—Dos formidables Balles. 6,30 tarde. Al noche. Prezosos con Orquesta Ambar.
CASABLANCA.—Exhibición de la Orquesta "show" titulada "Gilda". Prezosos con Orquesta de las más bellas artistas. Laboran al éxito del espectáculo, presentando un lujo de espectáculo en el escenario.
CONGA.—Tarde noche: Los tres bailas. Esther Llanos. Días. Llanos. B. de las Orquesta. Non-

INFORMACIONES Y NOTICIAS DEPORTIVAS

FUTBOL
MAÑANA EN EL METROPOLITANO. ATLETICO DE MADRID-BARCELONA
 Hoy se decidirá la formación del equipo rojiblanco, que ayer era todavía dudoso en algunos puestos de la vanguardia y la media. Las pruebas realizadas durante la semana han demostrado la excelente forma del conjunto y parece casi segura la incorporación de Campos, enteramente restablecido. En este caso, Jorge, algo "tocado", tras los últimos encuentros, des-censar, y el quinteto se formaría así: Juncosa, Vidal, Silva, Campos y Escudero. También puede haber alguna modificación en la línea media. En este caso, reaparecería Valdovinoso en el eje del conjunto, con Meris y Anau en las alas. Y el fuerte trio defensivo, inmensurable, que tan espléndido juego viene desarrollando.
 Del arbitraje ha sido designado, el Sr. Echavó.

EL ESPAÑOL QUE JUGARA CONTRA EL REAL MADRID

Barcelona 5. En el campo de Sarriá se celebró el último entrenamiento del Español con vistas a su encuentro del domingo frente al Real Madrid.

El equipo presentará el domingo varias novedades. Desaparecerán el medio centro, Fábregas, y los delanteros Artigas y Diego. El conjunto españolista frente al Madrid, será el siguiente:
 Trias; Casas, Mariscal; Celma o Reyoy, Fábregas, Llimós; Hospedra, Hernández, Calvo, Artigas y Diego.—Mencheta.

ADAUUTO. GUARDAMETA DE MIÉRES. NUEVO JUGADOR DEL REAL MADRID

Mieres 5. En las últimas horas de la tarde de ayer, y telefónicamente, la directiva del Real Madrid, tras las muchas gestiones que venia realizando sobre el fichaje de Adauto, portero titular del Caudal Deportivo, de Mieres, llegó a un acuerdo con la directiva mieresense. El club recibirá 50.000 pesetas y el jugador 300.000. Hoy partirá para Madrid Adauto, a fin de ponerse a las órdenes del entrenador miester Keeping.—Mencheta.

ALVAREZ CORRIOLS, REHABILITADO

En la última reunión del Comité directivo de la Real Federación Española de Fútbol se adoptó, entre otros, el acuerdo, una vez concluidas las diligencias practicadas en virtud de supuestos cargos contra el Sr. Alvarez Corriols, de rehabilitarle en el ejercicio de sus obligaciones, con todos los pronunciamientos favorables, después de comprobada plenamente su honorabilidad y que de su conducta anterior no desmerece la presidencia del Comité Central y durante su actuación como árbitro no resultó anormalidad alguna.

ATLETISMO

EL VI CAMPEONATO PROVINCIAL DEL FRENTE DE JUVENTUDES

Mañana, domingo, se disputará el cuarto Campeonato provincial a través del campo del Frente de Juventudes, en el que se hallan inscritos 197 atletas, correspondientes a 24 institutos y ocho pueblos de la provincia. La salida se dará a las once en punto de la mañana de las pistas de la Ciudad Universitaria, para cubrir una distancia de 6.900 metros por los caminos de las Facultades de Medicina, Filosofía y Letras y Arquitectura, estando situada la llegada en el lugar de la salida.

NECROLOGICAS

DOÑA MARIA IGLESIAS DARRAS
 En Huelva ha fallecido la virtuosa señora doña María Iglesias Darras, persona muy conocida y apreciada en los círculos sociales de aquella ciudad. Durante varios años ejerció su profesión de profesora en partos en la Maternidad y en el Hospital Provincial de Huelva, en donde tuvieron ocasión de manifestarse las virtudes que la adornaron durante toda su vida.

DON ILDEFONSO MARAÑÓN LAVIN

Sevilla 5. El fallecimiento de D. Ildefonso Marañón Lavín, distinguido figura sevillana, ha causado profundo dolor en la capital. El accidente, en camino del Ayuntamiento y de la ciudad, ha enviado el pénsame a la familia del finado. El Sr. Marañón Lavín ejerció en esta ciudad cargos públicos de gran responsabilidad; fue diputado a Cortes en varias etapas y poseía condecoraciones diversas y la especial del Mérito Aeronáutico, otorgada por el Gobierno e propuesta del ministro del Aire a raíz de la donación de terrenos para construir el civil de San Pablo. El cuerpo del finado sevillano ha constituido una manifestación de duelo. En a uraban elementos de todas las clases: el gobernador, el alcalde y otras personas de la ciudad y provincia.

JOSE MARIA BENITEZ

La muerte del delegado de Huelva capital, D. José María Benítez, general sentimiento. Era natural y llevaba ocho años en el desempeño de su cargo en Córdoba. Por la casa mortuaria, a mediodía, toas las numerosas personalidades para expresar su pésame a la familia del finado.—Cifra.

DON MIGUEL LOPEZ DORIGA

Tras larga y penosa enfermedad, sufrida con cristiana resignación, ha fallecido en Santander D. Miguel López Doriga, hermano del seleccionador nacional de ciclismo, D. Clemente. Era el finado figura destacada en la sociedad y en el deporte montañés, y apreciadísimo por sus virtudes y caballerosidad, habiendo causado la muerte general sentimiento. Con tan triste motivo, la familia está recibiendo expresivos muestras de cariño, y muy especialmente su hermano D. Clemente, a las que unimos las nuestras.— y sinceramente.

¡¡ SENSACIONAL !!
 12 PSETAS
 BUTACA DE PATIO
 DESPEDIDA DE ESPAÑA DE LA
GRAN COMPANIA ITALIANA DE REVISTAS
NAVARRINI-VERAROL
 NUEVO
ITALIA EXPRESS
 Actuación de los 3 BONOS
 (Los más formidables cómicos internacionales)
ZARZUELA
 ¿LE GUSTAN A USTED LAS SENSACIONALES?

SALAS DE FIESTA
BACARRA.—Hoy, admire a Gilda... y una melodía en el aire... con Jorge Halpern y su orquesta. Herмосilla, 26.

FESTIVAL INTERSANTISIMO. TRIPLE CONCIERTO BEETHOVEN
 Solistas: Ember, Gaudis, Rafael Martínez. Quinta Sinfonía, Beethoven. Orquesta Sinfónica. Director, Francisco Mander. Mafana, en Monumental. Reservar localidades.—L y co-locio.
ORQUESTA FILARMONICA. SOROZABAL
 Quinta Sinfonía, Beethoven; "Eccomples" Schubert; "1812", Tchaikowsky. Teatro Madrid, domingo 7, 11,45.—L.
BACH, BEETHOVEN, BRITTEN, MOZART
 Orquesta Cámara Madrid. Argentina. Lunes tarde, Español.—L.

Teatro Español
 COMPANIA TITULAR
 Hoy sábado, día 6 - 6,45 y 10,45
GRAN EXITO
 de la comedia en tres actos de Leandro Fernández de Moratín
«El sí de las niñas»
 Revisada por Federico Ruiz Morenades.
 Aurora Bausista José Rivero
 Julia Delgado Caro Enrique Guitari

BC (Madrid) - 03/1948, Página 16. Copyright (c) DIARIO ABC S.L., Madrid, 2009. Queda prohibida la reproducción, distribución, puesta a disposición, comunicación pública y utilización, total o parcial, de los contenidos de esta obra en cualquier forma o modalidad, sin previa, expresa y escrita autorización, incluyendo, en particular, su mera reproducción y/o puesta a disposición de cualquier índole, en cualquier medio o soporte, con fines comerciales o directos o indirectos, a la que se manifiesta oposición expresa, a salvo del uso legítimo.

En aquesta pàgina del 21 de març del 1948 l'ABC torna a tenir un anunci conforme la Gilda la fan a un cinema i, una altra vegada, el show titulat "Gilda" que, com hem dit abans, confirma que l'actriu va crear un model de dona.

ABC DOMINGO 21 DE MARZO DE 1948. EDICION DE LA MAÑANA. PAG. 26.

Información Deportiva

HOY, EN EL CAMPO DE CHAMARTIN, EL XVIII PARTIDO INTERNACIONAL PORTUGAL-ESPAÑA

BENAVENTE. — Continúa 4: Con corazón y espada y Gilda. (Rita Hayworth, Glenn Ford).

...untamiento. Discursos
... El árbitro Mr. Evans
... los equipos
... servicio del más encendido es-

EN EL AYUNTAMIENTO

El alcalde, Sr. Moreno Torres, dió la bienvenida a los delegados portugueses, cuya presencia siempre es grata en esta ciudad. En este momento, cuando toda España agradece a Portugal la noble intervención de su ministro de Asuntos Exteriores en la Conferencia de París. Por encima de lo que significa el partido de mañana, manifestó el alcalde, está la amistad cordial y sincera de ambos países. Le contestó el mayor Mascarenhas, quien resaltó la trascendencia deportiva de este partido tradicional. En veintiseis años, dijo, hemos estado tres veces en Madrid, donde el último resultado no fué muy feliz para nuestros colores. Esperamos que mañana se logren honrosos de la prueba.

A continuación habló el embajador de Portugal para subrayar con brillantes y emotivas palabras la fraternidad de España y Portugal que manifestaciones deportivas como hacen sino poner de relieve. Evacuación de los asistentes al acto. Habló el embajador portugués, Antonio Cardoso, de la Dirección de Deportes, manifestó: confianza en el equipo. La lucha que el equipo español es buen caso. Pero en todos los partidos, cuando las fuerzas son un 30 por 100 de suerte que resultado. Esperamos que ello

... de línea, procedente de Londres, a las tres de la tarde, el árbitro, el árbitro Mr. Evans, designación inglesa para dirigir el encuentro de hoy, acompañado del secretario de dicha Federación, Mr. Roux. Los dos viejos declararon que el viaje había sido magnífico y que los dos estaban contentos de hallarse en la capital española, donde se nota de un sol tan magnífico. El árbitro, Sr. Evans, mostró tres balones que había traído de Londres, con uno de los cuales se jugará el partido de esta tarde en Chamartín.

ULTIMAS IMPRESIONES DE LOS EQUIPOS
Los portugueses, acompañados de sus directivos, dieron ayer por la tarde un breve pero retirándose pronto al hotel, donde se hospedaban. En El Pícnico, la vida de los españoles discurre ayer tan normal como en las jornadas anteriores. En las primeras horas de la tarde estuvieron allí el jefe de la Delegación Nacional de Deportes, el presidente de la Rca Federación Española y otras autoridades deportivas.

LOS EQUIPOS QUE SE ENFRENTARAN EN CHAMARTIN
Aunque todavía, sobre el terreno, puedan producirse modificaciones que a última hora creyeran justificadas, los seleccionadores, las alineaciones casi seguras de los equipos que esta tarde se enfrentarán a las cuatro y cua-

APOLONIO. — Continúa 4: Aventuras de Tom Sawyer y An... negro (Dan Durvey, Peter Torre).
AYALDE. — La vida empieza a media noche.
BELLA. — 3:30: Juanita Belm (El Sol de la... a los...
BENAVENTE. — Continúa 4: Con corazón y espada y Gilda (Rita Hayworth, Glenn Ford).
CALATRAVÁN. — Continúa 2: Scherzando (Gloria...
CABRETES. — La madrina del diablo. La mujer del cuadro.
CHAMARTIN. — 3:30: Barton Rebut, El diablo y yo (Paul Hunt, Anne Baxter).
BERONCEDA. — Dos extraños sona! Rutes infernales (John Wayne, Días Impacientes (Charles Coburn, Jean Arthur).
BUENOS HOMBRES (Ray Francis, George Bancroft, Jacqueline).
GOYE. — Continúa 4: El extraño caso del doctor Jekyll (Ingrid Bergman, Spencer Tracy). 2ª semana.
IBIZA. — Continúa 4: El estudiante novato (Clemson). El sonco de la reina.
IDEAL. — 8: Ansel negro (Peter Lorre) y La reina de Coira (María Montez).
MADRID. — 4: Vidas conjugadas. Primer encuentro (George Brent). Primer encuentro.
MARÍA CRISTINA. — 4: Amor en esta lococena. Los niños de Cádiz (Imperio Argentina).
MONTECARLO. — 10: Nudo (estreno). Todos a una (Grandson Scott). Las damas de la comarca (Vivian de Gerny, Red Cameron; tricolor).
PERNO. — 11: Madame... al este del cielo (Cing Crosby, Joan Blondell). Conflicto sentimental (Maureen O'Hara, John Payne).
PADILLA. — 4: La mujer destruida (Susan Hayward). Alguien cita volvere (John Wayne, Ann Ewings).
PALACE CINEMA. — 4: Locuras de millonarios y Merone Rebut.

...lucosos aplausos cuando a tres entró en aguja. El presidente de la Rca Federación Española, doctor Muñoz Calero, dió la bienvenida al vicepresidente de la Federación Portuguesa, señor Mascarenhas, y seleccionador, doctor Virgilio de Paula. Interrogados los futbolistas lusitanos, afirmaron sus esperanzas de hacer un buen partido, y de ofrecer al público español en Chamartín todo el entusiasmo y la ilusión

COLUMPIOS Y PARASOLES
SILLONES MIMBRÉ JUVCO y MIMBA
Esquinosa
AV. JOSE ANTONIO 66

TEATRO MADRID
Mañana Innes, despedida de Lola Flores y Manolo Caracol

CASABLANCA. — Exito clamoroso del quinto "show"; titulado Gilda. Las dos mejores orquestas y las más bellas artistas colaboran al éxito del espectáculo, presentado con todo lujo de vestuario, en admirable combinación de luz y colorido.

SALAS
BACARIS. — Salón de té. — Baile, con Jorge Najman y orquesta. Hermosilla. 2ª.
BARCELONA. — Hoy, tres grandes bailes, a precios populares.
BOGOTÁ. — Orquesta.
CASABLANCA. — Exito clamoroso del quinto "show"; titulado Gilda. Las dos mejores orquestas y las más bellas artistas colaboran al éxito del espectáculo, presentado con todo lujo de vestuario, en admirable combinación de luz y colorido.
PONTORIA. — Grandioso éxito de Madeleine and Linder, Margaret and Raymond y Julia Esther, con las orquestas Facundas y Vidal Ricart.
J. HAY. — Grandioso éxito de Lola de Regala, Les Sprague, la más grande atracción internacional. Las más famosas orquestas y atracciones.
LAS PALMAS. — (Orquesta Quevedo). — Hoy, tarde. Selecto baile-espectáculo, con orquestas y atracciones. A las 12:30: Extrordinaria homenaje a Giffoll con actuación de destacados artistas. Nota: Por ejemplo, la Semana Santa.
PASADENA. — Exito grandioso de las más famosas orquestas y atracciones. Tarde: Te-baile. Noche: Fiesta, baile, espectáculo.
VARIOS
SALON APOLCHA. (Atocha, 60.) — Emocionantes peleas de gallos, de 11 mañana a 2 tarde. Todos los días.

ZARZUELA
HOY, DESPEDIDA DE LA
GRAN COMPANIA ITALIANA DE REVISTAS
NAVARRINI-VERAROL
TARDE Y NOCHE
NUEVO ESPECTACULO
ITALIA EXPRESS
Noche, HOMENAJE a los
3 BONOS
(Los más formidables cómicos internacionales)
FIN DE FIESTA

ABC (Madrid) — 21/03/1948, Página 26
Queda prohibida la reproducción, distribución, puesta a disposición, comunicación pública y utilización, total o parcial, de los contenidos de esta web, en cualquier forma o modalidad, sin previa, expresa y escrita autorización, incluyendo, en particular, su mera reproducción y/o puesta a disposición.

Les properes cinc pàgines de diaris, totes de l'ABC compreses entre el 31 de març i el 10 d'abril del 1948 ens confirmen que la pel·lícula Gilda va ser la més important de la temporada ja que l'encasellen en: "¡ La joya de la temporada!"

A B C. SABADO 3 DE ABRIL DE 1948. EDICION DE LA MAÑANA. PAG. 16.

INFORMACIONES Y NOTICIAS TEATRALES Y CINEMATOGRAFICAS

En el Infanta Isabel se estrenó con éxito "El tío Pepe", de Alfayate y Soriano de Andía

Anoche se estrenó en el Infanta Isabel la comedia de José Alfayate y Vicente Soriano de Andía *El tío Pepe*. El público rió mucho con los laneros, frases, situaciones e incidencias cómicas que abundan en la obra, y aplaudió con calor en medio de la representación y al final de los actos mientras el telón se alzaba innumerable veces y los autores saludaban en unión de los intérpretes.

Aurora Alfayate y José Alfayate

Alfayate trabajó con tanta naturalidad como eficaz y seguro sentido humorístico, lo mismo que Rafaela Rodríguez —de la que no es nuevo decir que es una de nuestras mejores damas de carácter—, y también se hicieron acreedores al elogio Conchita Corrijo, Aurora Alfayate, Leticia Alfayate, Leticia Pérez, Catalina Ibáñez, Leticia Barrio y los Sres. Díaz de Velasco, Soto y Quijano.

No es nuevo en el teatro el tema de "El tío Pepe". Recientemente, esta misma compañía de Alfayate nos ofreció una obra con argumento parecido, basado en el equivoco y confusión del hombre a quien muchos creen mayor y que de pronto reaparece, sin revelar a los interesados su verdadera personalidad. Las situaciones hilarantes a que da pretexto el error son explotadas con habilidad por los autores, que demuestran positiva malicia y sutileza en el movimiento escénico y en el planteamiento, desarrollo y desenlace del asunto.

El diálogo de "El tío Pepe" basa su fuerza cómica en toda clase de recursos festivos y tiende a la gracia superficial y satírica, al punto integrado con la frase "¡Maldita sea tu estúpido!", o a la...
de un personaje de la "obarrana ser citadas cuando mismo que los él el que "nada", la Todo lo que se teatralero—es de pero, sin embar es de que la co rrección de muy se proponía: en público. En esta obra que ha dur mucho tiempo en el cartel, una obra positivamente divertida. Es justo reconocerlo.—Alfredo MARQUERIE.

Guía del espectador

Calderón.
Hoy, tarde: *La Dolores*, creación de Vicente Huidobro. Hoy noche: *Amalia*, teatro y noche: *La del Sol del Corral*, enorme trío de Marcos Redondo.

Plaza de toros Vista Alegre.
Domingo, 4 tarde: 5 tarde, seis toros de ganá Encarneta, de la Cava, de Sevilla, para *Morante de Toledo*, Luis Moya, Juan Lara, Leonidas, sa Victoria, 3. Autómatas, como de costumbre.

Cartelera madrileña

TEATRO
ALBENIZ. (22 02 00.) — 6,45, 10,45 (Compañía revisada Antonio Paso): *Réquiem* esta noche (2.º año de gran éxito).
ALCAZAR. — Hoy, 10,15 noche: *Gran congreso* Pesta en el Aire.
ALCAZAR. (21 22 55) *Aurora Redondo-Valeriano León* — 6,45 y 10,45: *El señor Marqués* (de Adolfo Torrado). Éxito indescriptible.

BEATRIZ. (28 21 05) *Irone López Heredia* — 7 y 11: *El rival de su mujer* (de Benavente). *Fin de fiesta*. Así son los días —*Comedia*, en infantil: *Chucha y Terecencita* es la suya.
CALDERÓN. (21 21 33) *Gran Compañía* (de Marcos Redondo) — 7, 11: *El extranjero* (de venta de la gaceta y La Dolores (por su creador, Vicente Simón). 10,45: *La del Sol del Corral* (último estreno de Marcos Redondo).
CIRCO PRINCE. — 7, 11: *Nueva Compañía Circo Internacional y Pantom. Theat. y H.C.* (Extasio) *COMEDIA* — 7 y 11: *Irone Vía* con su espectáculo *México*. Ind.
COMICO. — 7 y 11: *Compañía de hombres y mujeres* (de La Tejedora y La Muñoz Toronta).
ESPAÑOL. (21 21 21) *Compañía Útilar* — Hoy, 10,45 noche: *Dejéme de Luz* de zas.
FONTELEBA. (21 44 19) *Compañía de grandes revistas modernas Gloria del Río* — 6,45 y 10,45: *Carcus*.
GRAN VÍA. (22 20 34) — 6,45 y 10,45: *Paseo Reyes* presente su Ballet *Pequeño Don Quijote de la Mancha*. Música: maestro Quiroga, 49 artistas. Gran éxito. 15 pesetas butaca.

VENDO PISOS

directamente, todo lujo, baño habitaciones, dos baños aseo, servicio, armarios empotrados, ascensor, montacargas, en Evaristo San Miguel, número 13, esquina a Victor Pradera. Precio, desde 194.000 a 275.000 pesetas, más hipoteca Banco Hipotecario. Verlo, informes portera.

TEATRO DE LA ZARZUELA
COMPANIA DE OPERA DEL LICEO
Hoy sábado, 10 noche
Segunda de abono, turno par

CARRETAS.—10 mañana: Gilda.
CERVANTES.—4: Por su mala cabeza (Laurel, Hardy), Gilda (Rita Hayworth). La joya de la temporada!

Hoy sábado, 10,45 noche
ESTRENO de la comedia dramática, en tres actos
LUZ DE GAS
de Patrick Hamilton
Traducción: Luis J. Bruce
Adaptación: Manuel Blay
MERCEDES FRENDES
ENRIQUE GUITAR — JOSE RIVERO

Tornos de relojero "Boley"
Marca fideleite, de alta calidad.
Entrega inmediata. — Fernández Arias.
Teléfono 23 75 96. - Galileo, 5. - MADRID

PRECISANSE DIBUJANTE
mujeres, copias, plantear, presentadas con dibujos. Oficiales ebanistas de primera.—TORRES.
Avenida de José Antonio, núm. 68, 3.º, letra E.
De 6 a 8. (1.143)

INFANTA ISABEL. (Compañía Pepe Alfayate-Rafaela Rodríguez) — 7 y 11: *El tío Pepe* (de Alfayate y Soriano de Andía).
LARA. (Compañía Útilar Compañía Catalá, Mariano Arguñón) — 7 y 11: *Adonización* (de Don Jacinto Benavente).
MARTIN. — 6,45 y 10,45: *La Marra Achá* (53 y 54) *Requiem*, el mayor.
MARIN. — 6,45, 10,45: *Triunfal éxito super-revista Gran Ocho* (de Cuatro Gas y maestro Alonso). *Diez horas* (media delicias).
MARIA GUERRERO. (22 22 24) — Todos los días, 7 tarde; martes, jueves, sábados y domingos, 7 tarde y 11 noche: *El extranjero*.
MARTIN. — 6,45 y 10,45: *La Marra Achá* (53 y 54) *Requiem*, el mayor.
REINA VICTORIA. — 7 y 10,45: *Carmen* Morell y Pepe Hinojo, con su espectáculo.
ZARZUELA. (Compañía de ópera del Liceo, de Barcelona) — Hoy, sábado, 10,45 noche (segunda de abono par): *Ballet* (de Rimsky Korsakoff).
CINES
ASTUR. (24 79 24) — 5 y 10 noche: *El prisionero* (de Galdós) de 11 y *La venganza* de Montecristo.
VENIDA. — 7 y 10,45: *Las presas* y el preso (requisitor); *Virginia Mayo* (53 llopo), *Tolerada*.
BAICELLAS. — 6,15, 10,45: *Los mejores años de nuestra vida* (Frederic March, Myrna Loy).
CALLAO. — 6,45, 10,45: *Proyección* (de Lupino) *Olivia* de Haviland.
CAPITUL. — 11: *Vivir en paz* (Tolera).
POLISEVIV. — 6,45, 10,45: *El gigantesco plan* *Guerra* (Gary Cooper), *Los mejores años de nuestra vida* (Frederic March, Myrna Loy).
GOYA. — 6,15, 10,15: *Los mejores años de nuestra vida* (Frederic March, Myrna Loy).
MERIDAL. — Continúa 27, 2.º. *Guerra*, 7-9. *El Sol* de Montecristo (Doris Gachet), *Tolerada*.
LUCHANA. — 7, 10,45: *Como ella sola* (Bette Davis, O. Haviland, G. Brent).
PALACIO DE LA MUSICA. — 6,45, 10,30: *1096* *Pelusa* (James Stewart, Donna Reed), *Tolerada*.
PARQUE DE LA PRENSA. — 7, 10,45: *El departar* (Gregory Peck, June Wymann, Claude Rains, requisor), *Tolerada*.
PRINCIPI. (24 79 24) — 7, 10,45: *La mansión de Dracula*, *Tolerada*.
PROYECIONES. — 7, 10,45: *La bella extranjera* (Gloria Dehler, Jean Gabin).
REAL CINEMA. (21 97 23) — 6,45, 10,45 (estreno): *Partido España* (Barcel), *Están de anoche* (Rafael Casal), *Rebel de Francia*, 2.ª semana.
REX. (23 37 00) — Continúa 11 a 8 tarde. *Numerada*, 7, 10,45: *Aventuras de Dón Quijote* (de Cervantes).
RIALTO. — 6,45 y 10,30: *Don Quijote de la Mancha* (último día), *Máximo entusiasmo* del cine español, *Clasificación* *Declarada* de Interés nacional. Se ruega puntual asistencia, por el buen estado de las pelis.
SALAMANCA. (Teléfono 20 05 22) — 6,45, 10,45: *La esclava* (Boris Karloff), *Gary Cooper*.
VALLE HERMINIO. (Tel. 10 45) — 7 y 10,45: *Particular*. (Se sustitua puntualmente).
CINES DE REGION CONTINUA
ACOLLIDADES. — 49 películas. El caso de los monjes (1.º a 4.º episodio), estreno) y *Abismos* (1.º y 2.º episodios). — Continúa desde 4.º episodio: *Los mejores años de nuestra vida* (James Stewart).

A B C. JUEVES 5 DE ABRIL DE 1948. EDICIÓN DE LA MAÑANA. PAG. 13.

PANORAMA.—10 mañana: La primera dama.
PELAYO.—María Fernanda la Jerezana y Mi
nina es una dama.
PIZARRO.—La honorable Catalina y La pri
mera dama.
PLEYEL.—11: Un drama nuevo. No puede
vivir así.
PRINCIPE ALFONSO.—Continúa 5: María An
tonieta (Norma Shearer, Tyrone Power).
SAN CARLOS.—Continúa 4: Una mujer inter
nacional (George Brent, Hona Massey) y Pe
luquería de señoras (Luis Standin). Toledo.
SOL.—10 mañana: Una mujer internacional
(George Brent, Hona Massey) y Peluquería de
señoras (Luis Standin).
TIVOLI.—Continúa 4: María Antonieta (Norma
Shearer, Tyrone Power, John Barrymore).
URQUIJO.—10: El espíritu vivo (James Mason),
El diablo y yo (Paul Muni).
VALLERBENGO.—5: Extraña mujer (Heddy
Lamarr). 10: Jaijaiso, no se rajes! (la mejor de
Jorge Negrete).
VELAZQUEZ.—5: Por su mala cabeza (Laurel
Hardy), Gilda (Rita Hayworth). La joya de la
temporada.
VICTORIA.—4: campaña de la Libertad,
La Lola se va a los puertos (Juanita Reina).
VERGARA.—1: Los primeros reencuentros.
VOY.—Continúa 1: La familia de Ais (Mariene
Dionch) y Anselmo (Don Durva).
X.—10 mañana: Lucerna Rebel y Sin amor
(Spencer Tracy).

MANUEL DEL PALACIO
MAQUINAS PARA OFICINAS
Ruego a sus clientes tomen nota del nuevo
número de teléfono para
Servicio de talleres: 31 21 41
Oficinas: 21 84 33.

MUSICALES

TITO SCHIPA, EN LA ZARZUELA.
Los que han conocido a Tito Schipa en sus
buenos tiempos habrán echado ayer muy de
menos aquel virtuosismo, aquella facilidad y
lucimiento de una voz, si no muy potente,
rica en calidades, que se hicieron famosos.
Hoy, ante esta reaparición frívola, como la
lágrima de "El elisir d'amore", que tantos
triumfos le ha proporcionado, sólo, ceben re
flexiones nostálgicas.
Juzgar a un artista como Tito Schipa con un
espléndido pasado, no es nada agradable.
Por otra parte, el público que ayer acudió
a escuchar al gran divo se mostró complacido
y no dejó de aplaudirlo, sobre todo en las
canzonetas italianas, que cantó de regalo, en
las cuales los estragos del tiempo quedan más
disimulados.
El pianista Marcel fue acompañado a Schipa
muy finamente. Con esa mezcla tímida y con
fianza un poco confidencial, tocó a Bach, al Pa
dre Soler, a Debussy y a Ravel, compartiendo
los aplausos con el cantante.—H. S. M.

VELAZQUEZ.—5: Por su mala cabeza (Laurel-Hardy), Gilda (Rita Hayworth). ¡La joya de la temporada!

HANS VON BENDA, ORQUESTA CAMARA.
CALDERON
Orquestración insig... "Suite re",
Scherzo cuerda", Tchaikovsky; "Sin
fonia", Haydn. Lunes 12, tarde. Localidades,
11a.—L.
**AMPARO ITURRI, ORQUESTA NA
CIONAL**
Boda en "blue" (dos pianos orquesta);
Granados, Falla. Mañana, viernes. Pa
lacio.—L.

Sin bragueros de hierro

palas duras y demás engorros, puede lograrse un cómodo taponamiento de la hernia con el moderno invento **ADMINICULO HERNISAN**. Es un original sistema protésico, con patente de invención 154.251. Consulte al médico. (C. C. S. 8.328).

AVISO: Vístala en **MADRID**, sábado, 10 de abril, de 10 a 1 y de 5 a 7 tarde, y domingo 11, de 10 a 1 solamente. Consultorio Dr. Daniel Garrido, calle Gonzalo de Córdoba, 18 (junto Fuencarral), según su prescripción.

HERNISAN (ESTUDIO ORTOPEDICO).
BALMES, 104 - BARCELONA

NOTA: El público descubre en el acto a los imitadores de nuestros sannetes, porque los hemos publicado antes que ellos.

MINISTERIO DEL EJERCITO
DIRECCION GENERAL DE TRANSPORTES
PARQUES Y TALLERES DE AUTOMOVILISMO.

CONCURSO NUM. 129

Se anuncia concurso para adquisición de MAQUINARIA. Pliegos de condiciones y relación de material están a disposición de los interesados en las Jefaturas de Automovilismo, Bases de Parques y Talleres de Automovilismo y en esta Dirección General (Almacén Central, calle de Granada, 53, Madrid).

Se celebrará el 23 de abril, a las diez horas, en dicho Almacén Central.
Madrid, 24 de marzo de 1948.

Representantes

en pueblos y en partidos
precisos: Fábricas
Suizas Reunidas, **HERNANI** (Guipúzcoa)

OBESIDAD

Cirugía plástica. Depilación eléctrica. Baños de parafina. Clínica del Doctor Moreno Ochoa. Av. José Antonio, 54. T.º 22 35 98. (C. S. 2.359).

†

Rogad a Dios en caridad por el alma de

Doña Eloisa Puyol Ecaj

VIUDA DE RODRIGUES POMES

QUE FALLECIO EN MADRID

el día 7 de abril de 1948

Habiendo recibido los Santos Sacramentos y auxilios espirituales.

R. I. P.

Su hijo, Gerardo; nietos, José María, María del Carmen, Miguel y Pilar Sánchez-Bordona; nietos políticos, Carmen Cos-Gayón, Fernando Montes, Manola Arizaun y Luis Olarra; bisnietos y demás familia.

SUPPLICAN a sus amistades que acudan a los funerales que en sufragio de su alma se celebrarán el próximo sábado, día 10, en la parroquia de la Concepción, a las diez de la mañana, por cuyo acto de asistencia le queda muy agradecido.

Las enfermedades de la

PROSTATA y urinaria

Frecuentes deseos de orinar, micciones dolorosas, retención de orina, estéril completo, puede combatirse con el **LIDACTON**. El tratamiento es sencillo, notándose una inmediata mejoría. Venta en Farmacias. Laboratorio L. I. D. A. T. Consejo de Ciénc. 280 - Barcelona. Consulte con su médico. C. S. 3248.

LIDACTON

Telas de rayón, lana y algodón

Solicitamos ofertas urgentes por avión para telas de rayón, lino y fantasía, telas de vestido de lana, franela de algodón, telas de algodón para camisas, telas hilo, telas para sábanas y toallas, telas algodón para vestidos a cuadros, rayado y con flores. Escriban a: **BERNHARD KYAER, Ryegade, 106-COPENHAGUE-O** (Dinamarca).

LOS SECRETOS DEL PODER

Para triunfar en todas las actividades, como influenciar, fascinar, persuadir, renadir, captar, convencer, comover, inspirar empatía, admiración, amistad, lo logrará con "Elementos para el triunfo". Escriba a "Editorial Perfección". Apartado 1.299, Barcelona.

†

EL SEÑOR

Don Julio Montoto Nieto

FALLECIO EN MADRID

el 3 de abril de 1948

Habiendo recibido los Santos Sacramentos y la bendición de Su Santidad.

R. I. P.

Su aflijida esposa, doña Luz Montódez; hijos, Severiano, Benedicto, Julio, Ana-María y César; hija política, Bergina Suárez; madre, madre política, hermanos, hermanos políticos, nietos, sobrinos y demás familia.

PARTICIPAN a sus amistades tan irreparable pérdida y ruegan una oración por su alma.

El funeral que se celebrará hoy, día 8, a las once de la mañana, en la parroquia de Nuestra Señora del Pilar (calle del Conde de Peñalver), será aplicado por su eterno descanso.

ABC (Madrid) - 08/04/1948, Página 18
Copyright © 1948 ABC S.L. Madrid, 2009. Queda prohibida la reproducción, distribución, puesta a disposición, comunicación pública y utilización, total o parcial, de los contenidos de esta web, en cualquier forma o modalidad, sin previa, expresa y escrita autorización, incluyendo, en particular, su mera reproducción y/o puesta a disposición como resúmenes, reseñas o revistas de prensa con fines comerciales o directa o indirectamente lucrativos, a la que se manifiesta oposición expresa, a salvo del uso de los productos que en esta web se anuncian como servicios de suscripción.

A.B.C. VIERNES 18 DE JUNIO DE 1948. EDICION DE LA MAÑANA. PAG. 11.

EL MUNDO A TRAVES DE NUESTROS CORRESPONSALES

ABC EN BUENOS AIRES

La vivienda

Buenos Aires 12. (Crónica de nuestro re-

ABC EN PARIS

Comentarios

Paris 15. (Crónica de nuestro correspondiente.) *No bastó Rita Hayworth como contraveneno.*—La presencia de Gilda en un hotel céntrico y la llegada de Ronald Colman son dos hechos noticiables a la luz optimista del *cine* y de su propaganda. Y decimos que de

No deja de ser curioso que si la crisis de la vivienda no obedece a un lado y otro del Atlántico a las mismas causas, emita, en cambio, los mismos fenómenos. Verbigracia, en Buenos Aires prospera, con caracteres perturbadores la misma doble anomalía que en Madrid. Hay moradas confortables y espaciosas, por las cuales el arrendatario de 1948 paga lo mismo que en 1943 y moradas de igual o menor capacidad cubica, que, edificadas hace meses, rentan tres veces más que las otras. En el primer caso, el inquilino hace un buen negocio, abusivo, insolente de puro bueno, a costa del propietario, pero en el segundo la víctima inerte es él. Entre una y otra situación no hay estabilidad ni equilibrio, vulgo término medio.

Sin perjuicio de que el Gobierno anuncie la eliminación de esta anomalía de doble filo mediante el establecimiento de una ley, que *proscruenda* prevé la subida de los antiguos arrendamientos y la rebaja de los nuevos, el conflicto de la vivienda subsistirá durante algún tiempo, o sea, mientras el capital privado no haga brotar en Buenos Aires millares y millares de casas de vecinos al alcance de los presupuestos de la clase media. Más floreciente que nunca, el ramo de la construcción, rebuye, no obstante, la industria del inquilinato. La Argentina es ahora un inmenso colmenar o taller gigantesco en el que se acometen febrilmente toda suerte de obras, salvo aquellas destinadas a dar independencia o siquiera autonomía al hogar.

Aumenta prestrosamente el censo de población, pero como la estadística de inmuebles para inquilinos no crece con el mismo ritmo, el déficit asciende ya a sescientas mil viviendas. La solución de tal dificultad consiste, no en construir más inmuebles, a cuyos angostos pisos—sala, comedor y dos dormitorios, atenu de los servicios—siga correspondiendo una renta mensual de quinientos a seiscientos pesetas (tres mil a cinco mil pesetas), sino en fabricar a precios baratos, en beneficio del obrero, el empleado, el funcionario y el titular de cualquier profesión liberal. Lejos de eludir o aplazar el tratamiento de un problema incurrido por la inercia de administraciones consecutivas (consta que de 1910 a 1913 se construyeron más alojamientos que de 1943 a 1946), el Poder ejecutivo discurre y adopta ya medios para que a cada familia corresponda todo un piso, destruyendo así cimas de promiscuidad y hacinamientos, susceptibles de transcurrir a la higiene doméstica y a la in-

unidad de hogar. En el área de los remedios inmediatos han cristalizado disposiciones cuyos saludables efectos se advertirán en plazo relativamente corto. De una parte, se libera de gravámenes aduaneros la entrada en construcción, maqui- se autoriza al para que emita lades. Cabezas nados. Median- cuido en la Re- to de la propie- a cada finca co- sio dueño. En de plantas, pisos del mismo in- S.

ABC EN PARIS

Comentarios

Paris 15. (Crónica de nuestro correspondiente.) *No bastó Rita Hayworth como contraveneno.*—La presencia de Gilda en un hotel céntrico y la llegada de Ronald Colman son dos hechos noticiables a la luz optimista del *cine* y de su propaganda. Y decimos que de este color no es suficiente la pincelada porque la tonalidad tétrica de la primera película alemana de postguerra deja yerto al espectador de *Los asesinos están entre nosotros* que parece incorporar al celuloide una desolación y una verdaderamente, un mundo de casto y tenaz que sustituye hoy a las bambalinas del *Doctor Caligari*, *El film de Wolfgang Staudte*, interpretado por Hildegarde Knef y por Ernes Fischer, ha sido pasado en sesión privada y aun no influye sobre el gran público. Pero las reacciones del francés medio son objeto ya de una intimidación dirigida por los tópicos habituales sobre Alemania: romanticismo y crueldad, autoacusación falsa para suscitar la compasión de los vencedores, inclinación al horror, exacerbada por la derrota. Ello no obsta para que Sartre robe las manzanas de Heidegger y para que madame Durand acompañe a sus hijas a la Opera para escuchar *Los maestros cantores*.

Doce togas en la balanza.—Doce abogados que anualmente forman la Conférence du stage o Comité rector de los letrados que cumplen su tiempo de prueba en el Foro de Paris. Hubo doscientos candidatos a los "doce de la Conferencia", pues el prestigio que la institución presta a los futuros leguleyos atrae la controversia por la rivalidad. Los tres temas del concurso han sido los siguientes casos prácticos:

1) Un patriota ha confesado, bajo la tortura los nombres de una célula de conspiradores, pero el Tribunal ha pronunciado su libertad. ¿Puede ser condenado a indemnizar, por daños y perjuicios, a los parientes de las víctimas?

2) El hombre que deja marcharse sola a una mujer, a sabiendas de que se va a suicidar, ¿puede ser condenado conforme al artículo 226 del Código, modificado por la ley de 25 de octubre de 1947?

3) Un payaso rompe el compromiso que le unía a su compañero de "número" por haber descubierto las relaciones adúlteras de su mujer con éste, ¿está obligado a abonarle la suma estipulada en caso de ruptura unilateral del contrato?

¿Qué diría el marqués si los viese?—Gritan y proclamam su amor a la patria en peligro estos españoles del marqués de la Romana que estuvieron en Dinamarca. Los vemos sobre las tablas de la Comédie Française, tridos, sin respeto a las "unidades" de acción, lugar y tiempo, por el romántico Prospero Merimée, amigo de ocultar sus obras de aquel entonces—de 1825—con el seudónimo de *Clara Gazul*. Son las ideas innovadoras del *Racine* y *Shakespeare*, de Stendhal, la base de inspiración del autor. El general y sus oficiales abandonan las banderas de Napoleón al conocer la proclamación del duque de Berg y consiguen reembarcar rumbo a España en bngues ingleses. La trama de amor y de espionaje y la tipología costumbrista y burlesca hacen de esta comedia una encantadora estampa militar.

El decorado se pliega en biombo donde se pinta la caligrafía de una Fiona imaginaria y donde se funden la música de jotas y la melodía de un vals de cappelescos.—MOTZEL MOYA HUERTAS.

Sederías Carretas

le ofrecen los tejidos más frescos y apropiados para trajes de verano, a precios muy razonables: estambres, lanisadas, hilos y frescos en toda la gama de cremas, oeres y grises.

También chaquetas de deporte, saharianas, pescadoras, cazadoras y pantalones de baño, bañadores, zapatillas de baño... Y todo cuanto pueda necesitar para estas vacaciones.

Departamento de Ca- balleros. Entresuelo.

BRILLO, LIMPIEZA E HIGIENE EN SU HOGAR

Cera YAK
AL ALCANCE DE TODOS
PIDALO A SU PROVEEDOR HABITUAL

VERANEO, CURA Y REPOSO
GRAN HOTEL DEL BALNEARIO MONDARIZ

ABIERTO DEL 1.º DE JULIO AL 30 DE SEPTIEMBRE

IMPORTANTE EMPRESA
desea alquilar finca tres plantas o tienda con sótano en lugar céntrico. Sr. Barris. Teléfono 31 81 97.

A la pàgina del 22 de setembre del 1948 de l'ABC veiem que el model de dona que crea la Gilda segueix creant tendència en la societat ja que un teatre presenta una actriu com "la Gilda húngara".

A B C MIERCOLES 23 DE SEPTIEMBRE DE 1948. EDICION DE LA MAÑANA. PAG. 20.

INFORMACIONES Y NOTICIAS TEATRALES

Homenaje a Luisita Sola

Ayer se celebró en el Madrid la función en honor de la excelente actriz y cantante Luisita Sola. En programa triple se representaron "El barquillero", "Chateaux margaux" y "El emigrado Moligués". El público acogió muy bien estas obras de nuestro género lírico. Lolita Durán, Antonio Heras, Fernando Heras y Théo Pardo se asociaron al homenaje y recibieron con Luisita Sola grandes ovaciones.

Cartelera madrileña

TEATROS

ALCALA. (Teléfono 25 46 08.) — 7, 11: Ivone Lamarr (la Gilda húngara) y su espectáculo de Variedades internacionales.
AZARÁ — 7, 9, 11: La vida es un sueño (El mundo celestial) que el mundo (Heddy Lamarr).
BEATRIZ — 8, 10, 12: Compaña Bassó-Navarro, con María Bassó y María Navarro. — 7 y 11: Las Heras (Germano).
CALDERÓN. (Teléfono 21 42 25.) — 7 y 11: Antonio Heras y Théo Pardo.

TEATROS

ALCALA. (Teléfono 25 46 08.) — 7, 11: Ivone Lamarr (la Gilda húngara) y su espectáculo de Variedades internacionales.

MADRID. (Ases Liricos). — 3, 5 (programa triple música clásica): El día de la Africana y El amigo Melquiades. — 11: El día de la Africana y El amigo Melquiades. — 7, 9, 11: Compaña Húngara. — 7, 9, 11: Compaña Húngara. — 7, 9, 11: Compaña Húngara. — 7, 9, 11: Compaña Húngara.

CINES

ALBARRIN. (22 02 00.) — 6, 45, 11: Aventura en San Francisco (Iskari).
ASTOR. (21 70 10.) — 6, 30, 10: Traje de Junco y El espíritu de Shanghai.
AVENIDA. — 7, 9 y 10, 45: César y Cleopatra (Clayton Kopp). — 7, 9 y 10, 45: César y Cleopatra (Clayton Kopp). — 7, 9 y 10, 45: César y Cleopatra (Clayton Kopp).

ALCALA. — 7, 11: Sucedió en el tren (C. Colbert, Joan Wray).
PALACIO DE LA MUSICA. — 6, 45, 10, 45: Desconfianza (Clayton Kopp).
PALACIO DE LA PRENSA. (Refrigerado). — 7, 11: Mundo celestial (Heddy Lamarr, Williams Powell, James Craig).
PAZ. (22 78 15.) — 10, 45 (refrigerado): Combate de Santa Fe (Heddy Lamarr, Olivia de Havilland).
PROGRESO. — 7, 11: Sucedió en el tren (C. Colbert, Joan Wray).

CINES DE SESION CONTINUA

ACTUALIDADES. (Refrigerado). — 10 mañana: Alpuercas y La España.
ALCANTARA. — Continua: La profecía misteriosa (dos jornadas completas; Kent Maynard; se exhibe cargado).
AMERICA. — 5: Muros de explicación. Los tres novios huérfanos.
APOLLO. — Continua 5: Ahora seremos felices y Brigada Criminal (Sean Davy).
ARCA. — 7: Cuando canta el corazón y La escava del desierto.

ARGUELLES. — Continua 5: Tela de araña y Cenizas de amor (Heddy Lamarr).
AYALA. — 4: El séptimo vuelo. Dos en el cielo.
AZUL. — 4: Pájaro de hierro, Los pecados de Clodio Brown.
BELLAS ARTES. — 5: El señorón y la menor (Cary Grant, Myrna Loy, Shirley Temple).
BENAVENTE. — Continua 8: Se ha perdido una millonaria y Cenizas de amor (Heddy Lamarr).
BIBIANO. — 5: El señorón y la menor (Cary Grant, Myrna Loy, Shirley Temple).
CALATAYAS. — Continua 11: Camino de Santa Fe (Errol Flynn, Olivia de Havilland).
CARPETAN. — 10 mañana (refrigerado): Intruso en la Armada. Recuerdo de amor.
CERVANTES. — 4, 8: El escritor y la cocinera. Soy un héroe.
CHAMBERY. — 4: Botón de ancla, El arco mágico (Stewart Granger).
COLON. — 4: Donde nacen los héroes (Dorothy Lamarr). Un novio para tres novias.
ESPIONCADA. — La dama de la frontera (Genevieve, Llanova (emocionante)).
FIGARO. — 4: La montaña misteriosa (Kent Maynard) y su órdigo terraz: la serie completa en programa gigante, Toledada.
GONGU. — Continua 5: Nunca te ajeles de mí (Errol Flynn, Eleanor Parker). Primer resereno.
IBIZA. (Refrigerado). — 4: Sangre en Filipinas, Aventuras de Tom Sawyer (Errol Flynn, Shirley Temple).
IDEAL. (Refrigerado). — 4: La vida es un tango y La casa de los Courtney.
MADRID. — 4: La señora Parkington (Greta Garbo).
MADRID. — 4: La señora Parkington (Greta Garbo).
MADRID. — 4: La señora Parkington (Greta Garbo).

TEATROS

ALCALA. (Teléfono 25 46 08.) — 7, 11: Ivone Lamarr (la Gilda húngara) y su espectáculo de Variedades internacionales.

MADRID. (Ases Liricos). — 3, 5 (programa triple música clásica): El día de la Africana y El amigo Melquiades. — 11: El día de la Africana y El amigo Melquiades. — 7, 9, 11: Compaña Húngara. — 7, 9, 11: Compaña Húngara. — 7, 9, 11: Compaña Húngara.

CINES

ALBARRIN. (22 02 00.) — 6, 45, 11: Aventura en San Francisco (Iskari).
ASTOR. (21 70 10.) — 6, 30, 10: Traje de Junco y El espíritu de Shanghai.
AVENIDA. — 7, 9 y 10, 45: César y Cleopatra (Clayton Kopp). — 7, 9 y 10, 45: César y Cleopatra (Clayton Kopp). — 7, 9 y 10, 45: César y Cleopatra (Clayton Kopp).

ALCALA. — 7, 11: Sucedió en el tren (C. Colbert, Joan Wray).
PALACIO DE LA MUSICA. — 6, 45, 10, 45: Desconfianza (Clayton Kopp).
PALACIO DE LA PRENSA. (Refrigerado). — 7, 11: Mundo celestial (Heddy Lamarr, Williams Powell, James Craig).
PAZ. (22 78 15.) — 10, 45 (refrigerado): Combate de Santa Fe (Heddy Lamarr, Olivia de Havilland).
PROGRESO. — 7, 11: Sucedió en el tren (C. Colbert, Joan Wray).

CINES DE SESION CONTINUA

ACTUALIDADES. (Refrigerado). — 10 mañana: Alpuercas y La España.
ALCANTARA. — Continua: La profecía misteriosa (dos jornadas completas; Kent Maynard; se exhibe cargado).
AMERICA. — 5: Muros de explicación. Los tres novios huérfanos.
APOLLO. — Continua 5: Ahora seremos felices y Brigada Criminal (Sean Davy).
ARCA. — 7: Cuando canta el corazón y La escava del desierto.

MISCELANEA DE NOTICIAS Y SUCEOS

Hérifa por una botella

Teresa Marín González, con domicilio en la calle de Faustina Eoz, núm. 3, esposa del General Moscaró, resultó con heridas de pronóstico gravísimo en la cabeza por haberle caído desde un tercer piso una botella llena de agua, siendo asistida en el Equipo Quirúrgico del Centro.

Accidentes de "auto"

Miguel Moreno Manrique sufre lesiones de pronóstico reservado a consecuencia de haber choconado el automóvil G. H. núm. 2173 con un tranvía del disco núm. 54. Fué asistido en la Casa de Socorro del distrito del Hospital.

Fidel Fernández Pérez, con domicilio en la calle de Casarín, núm. 23, resultó con lesiones de pronóstico reservado al ser atropellado por el coche M. 21841, conducido por Angel Gutiérrez López, con domicilio en la calle de...

groso" sente que hay sona de Orbiga a llo de la Fuente Suárez Cuesta, amero, del inme- cuales momen- robo de alhejas, una señora. En con halladas las

Huérifanos de la Guerra

La Comisión Homenaje a Huérifanos de la Guerra reside en la calle del Capitán Bozereu, número 37, en Guadalupe, y tiene una delegación en Madrid, en la calle de la Cruz número 37. Quienes se interesen por esta dirección pueden dirigirse al Sr. Quintan.

Aterrizaje forzoso de Orson Welles y otros artistas

Turn 21. Orson Welles, la artista italiana Lea Palevini y el cantante norteamericano Michael Tor, se han salvado milagrosamente de un grave accidente, al verse obligado el avión particular en el que viajaban a aterrizar en un campo, por haberse parado el motor. Los tres pasajeros resultaron con magulladuras y fueron trasladados a un hospital de urgencia.—Efe.

El huracán que azota las Antillas amenaza a Miami

La Habana 21. A consecuencia del violento huracán que ha azotado la Isla, ha quedado destruido el famoso malecón. El comercio ha permanecido cerrado por falta de transportes y continúa interrumpido el tráfico aéreo. Noticias no confirmadas de Melanzas, anuncian que en aquella provincia se han destruido los ríos San Juan y Yaguri, y han producido graves daños. Muchas casas han resultado dañadas y sesenta personas heridas. De Miami comunican a las diez treinta (hora local) que el huracán se dirige hacia aquella localidad a 110 millas por hora.—Efe.

Muerta entre los topes de dos vagones

Vigo 21. Cerca de las diez de la mañana, al intentar cruzar la vía del ferrocarril, fue cogida entre los topes de los vagones que maniobraban, María Vázquez Miles, de treinta y tres años, que falleció a los pocos momentos.—Cifra.

Cursos de Biblioteconomía en la Casa Americana

Como en años anteriores, el Instituto Internacional de Boston organiza cursos de biblioteconomía cuyos clases comenzarán el día 3 de octubre para terminar a fines de marzo. Se desarrollarán en la Casa Americana, Marqués del Piscal, 11. La matrícula es gratuita. La inscripción puede hacerse en el lugar mencionado, de once a una de la mañana, y de cinco a seis de la tarde, los días laborables, hasta el 5 de octubre.

ALTERNADOR

A. E. G. nuevo, 24 K V A., 1.600 r.p.m., 220 voltios. Entrega inmediata.
COMERCIAL ELECTRICA AZNAR
Cruz 1. - Teléfono 22 94 00. - MADRID

ABC (Madrid) - 22/09/1948, Página 20
Copyright (c) BARRA, 2009. Queda prohibida la reproducción, distribución, puesta a disposición, comunicación pública y utilización, total o parcial, de los contenidos de esta web, en cualquier forma o modalidad, sin previa, expresa y escrita autorización, incluyendo, en particular, su mera reproducción y/o puesta a disposición como resúmenes, reseñas o revistas de prensa con fines comerciales, explícitos o implícitos, publicitarios o de cualquier otro tipo que no sea el finalidad expresada, salvo del uso de los productos que se citan en el presente documento.

En aquesta propera pàgina de l'ABC del 2 d'octubre del 1948 veiem que a la crítica de "La dama de Shanghai" se la segueix recordant per la feina que va fer a la pel·lícula "Gilda", malgrat la nova pel·lícula.

A B C. SÁBADO 2 DE OCTUBRE DE 1948. EDICIÓN DE LA MAÑANA. PÁG. 15.

INFORMACIONES Y NOTICIAS TEATRALES Y CINEMATOGRAFICAS

Crítica de la obra de Adolfo Torrado y H. S. Valdés "La boda era a las doce", estrenada en el teatro Infanta Isabel

Si por calificar a su obra de "juguete cómico" los autores de "La boda era a las doce", Adolfo Torrado y H. S. Valdés, estimaron que todo género de excesos y licencias eran permisibles para su farsa, nada tenemos que decir acerca del estreno efectuado en el Infanta Isabel. Pero si en el teatro pueden exigirse algunos requisitos mínimos, no ya de verosimilitud, sino simplemente de delicado gusto o de modesto intento, entonces se sentirían decir que esta producción nos parece francamente reprobable. Un truco o cambio de fotografías—curso de una vez la mente—crea el fingido mundo donde hay juegos de palabras tan puros como los de "sax" y "quasar", equívocos torpes acerca del verbo "tocar", alusiones a la lectura de "El coyote", bufadas a Granel, truco de la cámara como el del pañuelo abrasado, la chistera abollada y la camisa almidonada en exceso, zapatos metidos en el horno, actrices tocadas con un gorro de cocinero, ademanes vestidos de mamarrachos, dacteos cómicos semejantes a los de las antiguas operetas entre la actriz de carácter y el galán asustado y confundido, gritos, carreras, pistolas toda clase de excesos.

El tono del diálogo nos lo dan frases como "Eso de que se "raje" usted..." o "¿qué hay quitin se "raje!", insultos donde sale reducir comparaciones con el ganado asnal, mular, o chistes gastronómicos a base de "teñidos de gala". Los personajes salen y van sin justificación alguna. Algunos de los actores cinematográficos compañeros del protagonista, son olvidados y no reaparecen más, y otros van y vienen tan raramente como si viajaran siempre en avión. "La boda era a las doce" no despierta la sonrisa, ni siquiera la risa, sino la risiada. Todo en la farsa burda, gruesa, sobabocazada y vulgar... del Garcés y sus bucoses, sobradamente citados para interpretar el noble género de comedia, no necesitan descender a las explicaciones bufas a que la obra les obliga, queda hecha mención de las risiadas de los espectadores, pero desde un punto de vista técnico, este juguete cómico es algo infinitamente triste.—Alfredo MARQUERIE.

Estrenos en los "cines"

REAL CINEMA: "LA PASION CIEGA"
Que existe esa cosa sutil que pudéramos llamar "poesía de los vulgares" ha sido referentemente demostrado, tanto en la literatura como en el "cine" y a ratificarlo viene este "Hoy" estrenado ayer en el Real Cinema, cuya acción se ha situado sobre el fondo de la esforzada y prosaica de los transportistas carreteros.

Una mujer perversa, un esposo jovial y cedido y un amigo de fé y leal, son personajes sencillos, cuidados por una vía casta y enamorado un hombre no frater—aceptemos la redacción en gracia a la prosa—y una de las ambisimas hez inconcienzencia.

George Raft, en un pel diferente en absoluto de cuando está acostumbrados a interpretar, se desvuelve con la sultura le es habitual, dando todo instante del preciso y de la expre adecuada. Ida Lupino, encargada de dar a la pérdida esposa y cínica vampiresa, lo hizo descriptivo realismo y culmine su im-

pretación cuando en los últimos planos se ve obligada a afrontar ante la cámara la difícil escena en que su personaje pierde la razón.

Ann Sheridan encarna discretamente la muchacha estomada, y Humphrey Bogart, esposo del segundo matrimonio a que antes nos referíamos, en el mismo plano de sobriedad en que mantiene siempre sus interpretaciones. La fotografía es discreta y el director Rowol Walsh sabe achacarle algún trueno alarde técnico, como aquel de la inclusión por transparencia, de un poste telefónico entre dos personajes que celebran una conferencia. Truco que no habríamos tenido inoportuno en elogiarse de haber sido estrenada la película quince o veinte años antes.

En resumen, un asunto fuerte, desarrollado con crudeza y una buena interpretación, que salva todo lo demás.—M. CH.

AVENIDA: "LA DAMA DE SHANGHAI"

Estamos ante Rita Hayworth. Pero estamos, también, ante una cinta dirigida por Or-

ZARZUELA
3 ULTIMOS DIAS
JOSEFINA

AVENIDA: "LA DAMA DE SHANGHAI"

Estamos ante Rita Hayworth. Pero estamos, también, ante una cinta dirigida por Orson Welles e interpretadas por él mismo, y Welles tenía en el momento de rodar la cinta otras preocupaciones más hondas que mostrar al espectador las cualidades esmeraldas de la mujer que escogió. Así, pretende manejar a la actriz como artista capaz de una buena floción dramática, y no la hizo bailar, ni oruguear verticalmente, ni, en fin, cascaer cuanto debe ser recatado. Quizá la película tiene en su versión española algún oportuno corte, pero su línea está en el trazo morboso de un frío crimen, en el que la pasión es otra.

La película, admirable, sólo cuenta un error: Rita. La feminidad—baja rubia—de la actriz, apenas si cubre su falta de genio. Bellísimas las fotografías, muestra la dirección, interesante el guión, hábilmente arrancado de una novela, y Welles como galán frío, justo. Los baches narrativos fueron bien salvados y las escenas finales en culminación de interés y de picardía cinematográfica.

La mano maestra del realizador prende el interés y mantiene al público en tensión, y este público que no ha respirado en una hora—por lo menos el de la tarde del estreno—al terminar la cinta se enfada y protesta. La razón puede ser sencilla: iban a ver a Gilda y se encontraron con una actriz mediocre, admirablemente enojada en una gran película.

Y los desencantos suelen ser ruidosos.—L. DE A.

Rita Hayworth y Orson Welles

son Welles e interpretadas por él mismo, y Welles tenía en el momento de rodar la cinta otras preocupaciones más hondas que mostrar al espectador las cualidades esmeraldas de la mujer que escogió. Así, pretende manejar a la actriz como artista capaz de una buena floción dramática, y no la hizo bailar, ni oruguear verticalmente, ni, en fin, cascaer cuanto debe ser recatado. Quizá la película tiene en su versión española algún oportuno corte, pero su línea está en el trazo morboso de un frío crimen, en el que la pasión es otra.

La película, admirable, sólo cuenta un error: Rita. La feminidad—baja rubia—de la actriz, apenas si cubre su falta de genio. Bellísimas las fotografías, muestra la dirección, interesante el guión, hábilmente arrancado de una novela, y Welles como galán frío, justo. Los baches narrativos fueron bien salvados y las escenas finales en culminación de interés y de picardía cinematográfica.

La mano maestra del realizador prende el interés y mantiene al público en tensión, y este público que no ha respirado en una hora—por lo menos el de la tarde del estreno—al terminar la cinta se enfada y protesta. La razón puede ser sencilla: iban a ver a Gilda y se encontraron con una actriz mediocre, admirablemente enojada en una gran película.

Y los desencantos suelen ser ruidosos.—L. DE A.

Cartelera madrileña

9.35. 46. 08.—7, 11: Mús...
10.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
11.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
12.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
13.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
14.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
15.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
16.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
17.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
18.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
19.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
20.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
21.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
22.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
23.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
24.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
25.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
26.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
27.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
28.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
29.45. 46. 08.—7, 11: Mús...
30.45. 46. 08.—7, 11: Mús...

ABC (Madrid) - 02/10/1948; Página 15
Copyright (c) DIARIO ABC S.L., Madrid, 2002. Queda prohibida la reproducción, distribución, puesta a disposición, comunicación pública y transformación, total o parcial, de los contenidos de esta web, en cualquier forma o modalidad, sin previa, expresa y escrita autorización, incluyendo, en particular, su mera reproducción y/o puesta a disposición como resúmenes, extractos o versiones de prensa con fines comerciales o directa o indirectamente lucrativos, a la que no se aplica el artículo 170 de la Ley de Propiedad Intelectual de 1987.

A la penúltima página, del 5 de noviembre del 1949 de La Vanguardia trobem una obra de teatre que reitera en la important figura que va representar la Gilda com a model de dona ja que l'espectacle que presenten s'anomena "La Gilda del paralelo". A més, trobem la

Per acabar, l'11 de desembre del 1949 La Vanguardia torna a tenir un anunci de "La Gilda del paralelo", explicat a la pàgina de diari anterior.

PAGINA 19 LA VANGUARDIA ESPAÑOLA DOMINGO 11 DE DICIEMBRE 1949

MARYLAND y VERGARA
A partir de MAÑANA, LUNES, en exclusiva:

COOPER - SHERIDAN
El buen Sam
LEO McCARTY

Además: «BEDELIA», por MARGARET LOCKWOOD

LICEO. - «L'Africanas» y «Puritans»
Hoy se representará en el Gran Teatro del Liceo, en única función de tarde, la ópera de Meyerbeer, «L'Africanas», que hasta este día tuvo el día de la inauguración de la temporada, por la interpretación que de sus respectivos papeles hicieron el tenor José Soler, la soprano María Clara Alcalá, el barítono Mario Peroutti y el bajo Luis Corvela.

El martes, por la noche, se dará la última representación de «Puritans», de Bellini, gran creación del tenor Mario Filippeschi.

Ambas obras serán dirigidas por el maestro Annovazzi.

PELAYO RAMBLAS
MAÑANA, LUNES, restreno preferentísimo EXCLUSIVA

REY SORIA FILMS
ARTURO CORDOVA
MIRTHA LEGRAND

Pasaporte a RIO

TIVOLI
¡¡ULTIMOS DIAS!!
de la gran superproducción «Metros» en mágico tecnicolor

Juego de pasiones
(10 semanas de éxito!) por la seductora estrella y esculturalí estrema

Esther Williams
con
VAN JOHNSON
LAURITZ MELCHIOR
y la famosa orquestra de TOMMY DORSEY

HOY: 11 (matinal), 4 (corriente) 6:30 (sup.), 10:30 (sin num.)

El martes: Sesiones populares dedicadas a las simpáticas modistillas barcelonesas.

BARCELONA. - «La pluma verde»
Continúa el éxito creciente del actor Paco Maguán en la representación de la obra de Pedro Muñoz Sola y Pedro Pérez Fernández, «La pluma verde», en la que obtiene una de sus señaladas ovaciones. El próximo martes, en honor de las modistillas barcelonesas, con motivo de la fiesta de Santa Lucía, se celebrará una función especial con un selecto fin de fiesta.

Una vez más...
la pantalla de
MONTECARLO
le ofrece un espectáculo excepcional

LA BELLA y la BESTIA
(Distribución UPIFILMS)

Embodium
T. 3210 3248

LES GAUD ARVOR
El formidable «ballet parisienne» que, con alegre trivialidad, presenta el más bullicioso y atrevido de sus ballets: el «FRENCH CAN CAN»

Mi adorado JUAN
JUAN MORA

VICTORIA. - «Allá películas, en funciones extraordinarias»
Para el martes prepara este teatro dos funciones extraordinarias, dedicadas en honor de las simpáticas modistillas barcelonesas, asociadas a las fiestas que se día celebran en honor de su Patrona Santa Lucía. Se pondrá en escena la revista de éxito internacional «Allá películas», con todos sus cuadros dramáticos, ágiles, sugestivos y de gracia desbordante, y sus creaciones, la bella y estructural primera «vedette» Marija Tamayo, el genitil Alady, Tita Gracia, Jaime Miró y grandes figuras, así como el soberbio conjunto, se superarán en arte y entusiasmo, para que las señoras espectadoras puedan disfrutar de un espectáculo delicioso, moderno, fascinante y divertido. En ambas funciones se estrenará un cuadro titulado «Aguja, hilo y deda», escrito expresamente en homenaje a las modistillas, que serán obsequiadas con un número de «La revista», y además, en el ya popular y selecto número de «La revista», se otorgará un premio especial de importancia, por lo que el programa de martes no puede reunir ya mayores atractivos.

CINEMATOGRAFIA
NOTICARIO
«Hamalet», en idioma original en atención a la numerosa colonia británica y norteamericana residente en Barcelona, y al numeroso público español que lo había solicitado, la Casa Distribidora C. B. Films y la Empresa del Windsor

CATALUÑA ARISTOS PRINCIPAL PALACIO
SEMANA UNICA
EN RESTRENO PREFERENTISIMO
LA PELICULA CUMBRE DE CECIL B. DE MILLE

PIRATAS DEL MAR CARIBE
CECIL B. DE MILLE

MIENTRAS VIVA
«Los hermanos Marx en el Oeste», en la Avenida de la Luz. Una cinta de extraordinaria comedia se proyectará en el Cine Avenida de la Luz durante la semana próxima. Se titula «Los hermanos Marx en el Oeste». Completa el programa el estreno de los notorios «Bob-Dog» y «Imágenes», que contienen interesantes reportajes de palpante actualidad.

FEMINA
MI CHICA FAVORITA

20 MI

AMERICA MENDOZA
Véala todos los días, en el Teatro Arnau, en «LA GILDA DEL PARALELO»

RITA HAYWORTH
ASTORIA
GRAN EXITO

ROSARIO GUERRA
ESTRELLA DE BAILE ESPAÑOL
PERITA COMPOY
BAILE AMERICANO
MEL

BAHARINA ACTORISMONISTA y CON-AL SIEMPRE de
EXCELSIOR
PRECIOS FAVORABLES

AMERICA MENDOZA
Véala todos los días, en el Teatro Arnau, en «LA GILDA DEL PARALELO»

2.ª SEMANA de la película más divertida de la temporada
Matinal, a las 11

A PARTIR DE MAÑANA, LUNES:
CINE PRINCESA A LA HABANA ME VOY
(en tecnicolor)
Alce Faye - Carmen Miranda
John Payne - César Romero
MEMORIAS DE UNA DONCELLA
Paulette Goddard-Burges Meredith

CINE MANILA MURO DE TINIEBLAS
Robert Taylor-Audrey Totter
y Herbert Marshall
PERLA MALDITA
Basil Rathbone-Nigel Bruce

PALACIO DEL CINEMA ALCAZAR
RESTRENO PREFERENTISIMO Y EN EXCLUSIVA
DE MAÑANA LUNES, 12, AL JUEVES, 15, inclusive
4 ULTIMOS DIAS, 4
DE LA COMEDIA MAS SIMPATICA DE LA TEMPORADA:
CARTA A TRES ESPOSAS
Jeanne CRAIN - Linda DARNELL - Ann SOUTHERN - Kirk DOUGLAS - Paul DOUGLAS

GOYA
y
«A LA HABANA ME VOY»
en tecnicolor
Carmen MIRANDA-César ROMERO

y
«LEVANDO ANCLAS»
Frank SINATRA-Gene KELLY
Kathryn GRAYSON-José ITURBI

BELINDA

AMPARA
CRISTAL dos filos, 11 luces, maravillosa

245 Pesetas

¡No esperen a última hora!

FACILIDADES DE PAGO

GRAN VENTA DE NAVIDAD

CRISTALERIA ricamente tallada, 62 piezas 199 Pts.
VAJILLA decorada, completa, 56 piezas 219 Pts.

BAZAR PERPINA
Ronda S. Pablo, 6 y 8 (Paralelo)

¡PRECIOS DE HOY... MAS BARRITOS QUE LOS DE AYER!

LAMPARA
CRISTAL, dos filos, 11 luces, maravillosa

275 Pesetas

EL MAYOR SURTIDO DE BARCELONA

BATERIA COCINA, Hispano-Sulzer, 29 p., aluminio sin borde extrafuerte: 649 Pts.

ALMANAQUES PARED, desde 70 pts. cien con ANUNCIO y MENSUAL COMPRENDIDO
Almanagues Fotocrom a 100 - 150 - 200 y 250 pts. el cien.
Remiten muestres contra envío de 12 pts. en sellos correo, o por giro postal.
Gráficas HAMBURG - Avda. José Antonio, 461 - Teléfono 32157 - Barcelona

ANIS ARGENTI EXQUISITO COMO ROYAL
ARRIGO CASTOR
vendo, sembrado, T. 16288 - 10-1 y 4-6.

¡BUSCA AGUA VD. MISMO PUEDE BUSCARLA GRATUITAMENTE
SOLITE APARATO DESHIEZ CONSULTARLOS TIENE UN POZO
INSTALE UN MOLINO DE VIENTO «SENA» APARATO CORREOS 351

6.2.2 Amonestació episcopal

D'igual manera que la premsa de l'època confirma la percepció que els grups de discussió diu que es tenia del model de dona que representava la Gilda, amb aquesta amonestació també es ratifica, com explicaven els grups, que el sector eclesiàstic va intentar que la gent no anés a veure la pel·lícula prohibint-la. Com diu Orellana (2007):

“El 9 de enero de 1948, se podía leer en la siguiente amonestación episcopal: «Nos, el doctor don Antonio de Pildain y Zapiáin, por gracia de Dios y de la Santa Sede Obispo de Canarias. Enterados con profundo dolor de nuestra alma de que durante estos últimos días se ha venido proyectando en el Cine Cuyás de Las Palmas la película “Gilda”, gravemente escandalosa; ante las noticias que a Nos nos llegan de que existe el propósito de exhibirla en otros cines, tanto de pueblos como de la capital, velando por atajar el gravísimo mal espiritual que amenaza a muchas almas de nuestros ciudadanos, y en cumplimiento de uno de los más sagrados deberes de nuestro cargo pastoral, prohibimos dicha película cinematográfica “Gilda”, y os amonestamos, amadísimos hijos, haciendo saber a los empresarios que no la pueden exhibir, y a los fieles que no podrán presenciarla sin gravar su conciencia con pecado mortal. Si alguno hubiera que se mostrara rebelde, sepan que habrán de dar cuenta de su conducta ante el Tribunal de Dios»”. (p. 187)

6.2.3 Influències actuals

Es creu interessant incorporar una notícia del 28 d'agost del 2007 de el Periódico on la famosa actriu i cantant Jennifer López, després de 61 anys de l'estrena de la pel·lícula als Estats Units i després de 20 anys de la mort de l'actriu, afirma que en Rita Hayworth és en qui més s'inspira.

el Periódico **EXTRA**

PORTADA | INTERNACIONAL | POLÍTICA | ECONOMÍA | SOCIEDAD | BARCELONA | DEPORTES | OCIO Y CULTURA | EXTRA | TE

Gente | Belleza | Venta de entradas | Blog 'Alta tendencia'

Jennifer López se inspira en Rita Hayworth

COMENTARIOS 0

Enviar por correo

Cuerpo de letra

Imprimir noticia

ENVÍA UNA CARTA DEL LECTOR

MARTES, 28 DE AGOSTO DEL 2007

La latina más internacional, **Jennifer López**, reniega del título de *mujer sexi y ligera de ropa* que va asociado a su condición, según explicó la cantante en una entrevista con el diario alemán *Welt am sonntag*. Para alejarse de ese tópico, la actriz se inspira en antiguas estrellas de cine a la hora de escoger su vestuario, especialmente en **Rita Hayworth**, de quien opina que "supo como ninguna vestir moda elegante, de manera sexi y sin caer en lo vulgar". **J-Lo** confiesa su admiración por mujeres que "encarnan el viejo glamur de Hollywood" y achaca su cambio de gusto --ella misma dice que hace unos años llevaba siempre la cintura descubierta-- a que ahora es una mujer "más madura y con experiencia".

Font: <http://www.elperiodico.com/es/noticias/gente/jennifer-lopez-inspira-rita-hayworth-5472216>

7. Conclusions

Al començament, aquesta investigació es preguntava que quin consum es va fer de la representació cinematogràfica de la dona americana, en concret, de la pel·lícula Gilda, a partir de l'estrena de la pel·lícula el 1948. Després de fer una anàlisi qualitativa amb tres grups de discussió amb dones catalanes independentistes d'esquerres i amb la premsa de l'època, podem concloure que va haver un consum massiu de la pel·lícula, del model de dona que proposava Hollywood i, també, que aquests models eren influents en la societat. Així doncs, es confirma que a la població que comprenen els tres grups de discussió, es van crear diferents discursos a partir dels missatges que enviava el cinema.

Per a corroborar la qüestió anterior, es van elaborar unes preguntes d'investigació específiques. Abans de començar amb aquestes preguntes s'ha cregut oportú introduir què representava anar al cinema i si era freqüent anar-hi. S'arriba a la conclusió que el cinema es consumia de manera massiva però no perquè fos una gran afició que tenia tothom sinó perquè el cinema representava l'única distracció que tenien i, a més, era assequible per a pràcticament tothom i, per tant, era molt influent en la societat. Allà oblidaven la misèria que hi havia i entraven en un altre món, en una fàbrica de somnis. Anar al cinema també representava llibertat ja que, com diuen les dones dels grups de discussió, les deixaven anar soles amb les amigues i obria coneixements. Així doncs, s'entén que la pel·lícula tingués un gran impacte per a tot, no només per a la imatge de la dona, perquè el consum mediàtic d'aquella època feia referència al cinema i a la ràdio.

Acotant més el tema, una de les principals qüestions era constatar als grups de discussió la diferència entre la dona del franquisme i la dona americana i saber a quina es volia apropar la població. Com a resposta a aquesta pregunta, ara podem afirmar que són dones polaritzades i que el model a seguir volia ser l'americana ja que va ser la que va deixar influències. La primera és una dona vella i estricta, que un cop casada, deixava d'exhibir la seva feminitat, descuidant-se ella i el seu aspecte per tenir cura de la llar i dels fills. Eren considerades fràgils i incapaces de valdre's sense l'ajuda d'un home. Això passava perquè, un cop casades, es veien obligades a deixar de treballar, depenent així dels ingressos dels homes. Sempre estaven subordinades i sempre ells havien de quedar en millor posició. Un exemple el podem trobar a un dels grups de discussió on l'home li demana a la dona que deixi de treballar perquè la gent no es pensi que no la pot mantenir.

En contraposició, la Gilda és definida com una dona "despampanant", una "mujerona" que va generar controvèrsia ja que al principi era titllada de "fresca" però que, de seguida, va crear tendència i va ser identificada com una de les dones més sensuals del món, com

diuen les propagandes, les crítiques i com confirmen les dones dels grups de discussió. La seva influència va deixar expressions com- “Aquesta noia és una Gilda”, “va com una Gilda”, les sabates “Gilda” i, fins i tot, una tapa per fer el vermut anomenada Gilda i una piruleta. També és important esmentar una frase mítica de Rita Hayworth ja que mostra l’idealisme que tenien amb la protagonista de la pel·lícula: “Tots els homes que conec se’n van al llit amb la Gilda i es desperten amb mi”.

Una altra pregunta específica parlava de la importància de l’Església, on es pot concloure que el fet que personatges eclesiàstic condemnessin la pel·lícula a l’Infern, excomunicant gent i fent amonestacions episcopals demanant la prohibició de la pel·lícula, va fer que la gent se sentís més atreta i intrigada per la pel·lícula i, per tant, que l’anessin a veure més. Així que es confirma que, prenent el contrari, l’Església va afavorir el consum del film.

Aquesta última qüestió dona peu a introduir si algú va ser discriminat per veure la Gilda i la resposta és que, com hem dit abans, l’única que ho ha fet ha estat l’Església excomunicant gent només per haver anat a veure la pel·lícula, fins i tot amb els pares, com explicava una dona en un grup de discussió. Pel que fa a la societat, resulta evident confirmar que no es patien discriminacions ja que el film va durar mesos a la cartellera i la millor propaganda que tenia era el boca a boca. Això i les influències que va deixar a la vida quotidiana demostren que la Gilda era un personatge admirat i desitjat, i no quelcom que amagaven perquè se n’avergonyissin o sentissin pudor.

La següent pregunta qüestionava si la censura va fer que donés més lloc a la imaginació a la ment de l’espectador que el que era en sí la pel·lícula i cal destacar que sí. Encara que per a autors com Marimón els semblava mentida que estigués tan poc censurada, la gent ja hi estava acostumada i, encara que se n’adonaven, a vegades imaginaven una censura on no hi era, que és el que va passar. A la famosa escena on la Gilda canta i balla “Put de blame on Mame”, es treu sensualment un guant i, al final, segueix traient-se el collaret i dient que li deslliguin el vestit. És en aquesta seqüència on molta gent suposava que allà hi havia hagut un *striptease* que havien censurat per ser “escandalós” per al règim franquista.

S’han volgut analitzar també algunes publicacions per poder complementar el que es deia als grups de discussió i la resposta ha estat absoluta. Les crítiques alçaven l’actriu més que res per “su belleza y su fulgurante atractivo”, segons l’ABC i, segons La Vanguardia: “Si a todo ello se agrega el «sex appeal», el «glamour», el «¡oomph!», etc., etc., de la inenarrable Rita Hayworth — que realmente se nos muestra fascinadora a costa de un manejo agotador de sus encantos —”. També cal destacar la generosa admiració de El Mundo Deportivo, entre d’altres: “«La creación acabada y perfecta de una mujer». Cal informar

també que l'argument va jugar una part molt important. Segons les publicacions, Gilda és una combinació perfecta de cinema negre que: "Ya el primer plano es un golpe de audacia expresiva que se lleva al espectador tras de sí", segons La Vanguardia.

Per acabar aquest apartat de les publicacions, també cal esmentar una notícia de El Periódico del 2007 on l'actriu i cantant Jennifer López assegura que per a escollir el seu estil a l'hora de vestir s'inspira en antigues estrelles del cinema però que, en especial, en la Rita Hayworth per la seva moda elegant, de manera sexy però sense caure en la vulgaritat.

Per finalitzar les conclusions, només ens falta respondre si la pel·lícula va originar algun canvia la vida quotidiana. Es pot concloure que sí, que es van generar les influències esmentades durant els paràgrafs anteriors. La més important de totes és la creació del model de dona americana que representava la Gilda i que va crear tendència, que de fet, va ser considerada la predecessora de la mítica Marilyn Monroe. Tot seguit, trobem les expressions, la roba, algun tipus de menjar i, la més important per a l'actriu; que sempre va ser primer Gilda i, després, Rita Hayworth per a la gent, com il·lustra amb la seva frase reproduïda anteriorment: "Tots els homes que conec se'n van al llit amb la Gilda i es desperten amb mi".

8. Bibliografia i webgrafia

8.1 Bibliografia

Barbacid, J. & Català, R. (2002). A tantes històries, tantes preguntes. 7. (Treball inèdit).

Barrachina, C. (1995). El cine como instrumento de socialización en las políticas cinematográficas del Franquismo. *Filmhistoria*, 5, 147-208.

Byars, J. (1991). *All that Hollywood allows*. Gran Bretanya: Routledge.

Cifre, P. & González, M.. (2014). *Culturas de la seducción*. Salamanca: Ediciones Universidad de Salamanca.

Cubillo, R. (2002). Las representaciones del cuerpo femenino en *Sofía de los presagios* de Gioconda Belli. *Revista Reflexiones*, 2, 105-112.

Hall, S. (2006). Estudios Culturales: dos paradigmes. *Revista Colombiana de Sociología*, 27, 233-254.

Labanyi, J. (1997). Historia y mujer en el cine del primer franquismo. *Journal of Institute Romance Studies*, 5, 211-23.

Haskell, M. (1974). *From Reverence to Rape*. Regne Unit: New English Library

Marimón, F. (2001). *Quan vam fer la Gilda*. El Prat de Llobregat: Rubrica Editorial

Martín, C. (1994). *Usos amorosos de la post guerra Española*. Barcelona: Anagrama

Orellana, J. (2007). *Como en un espejo: Drama humano y sentido religioso en el cine contemporáneo*. Madrid: Encuentro.

Rincón, A. (2014). *Representaciones de género en el cine español (1939-1982): figuras y fisuras*. Madrid: Centro de estudios constitucionales.

Williams, R. (1989). *Resources of Hope: Culture, Democracy, Socialism*. Londres: Robin Gable.

8.2 Webgrafia

Gilda (1946). (s. d.). *Gilda*. Gener 9, 2017, de FilmAffinity Lloc web: <http://www.filmaffinity.com/es/film943832.html>

Martínez, S. (2009). Cine: estereotipos, modelos y miradas para una visión positiva y crítica hacia la coeducación. Gener 12, 2017, de Universitat de Huelva Lloc web: <http://www.uv.es/formargenero/cas/cineygener/cineycoeducacion.pdf>

Tur, C. & Pomés, M. (2008). El model de dona del Franquisme. Gener 10, 2017, de IES Francisco de Goya Lloc web: <http://blocs.xtec.cat/mariaclara7info-2/>

9. Annexos

A les properes pàgines es troben els consentiments signats conforme les dones dels grups de discussió em cedeixen els drets de la informació obtinguda.

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Mre Dolores Bonnell Rosell*

amb DNI *36443718B*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'exploració sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'exploració, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Rosa Salvat Ventura*

amb DNI *39.288.930 L*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present.

Rosa Salvat

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Rosa Buj Exerich*

amb DNI *37798498E*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Rosa Buj

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, Elena Martí Solé,

amb DNI 36764399A

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Elena Martí Solé

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, Pepa Gasión i Peribañez

amb DNI 37.700 159-P

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Luis Abil Figuerola Pujol*

amb DNI *38894651H*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, Maribel Rovira Berenguer

amb DNI 37615178N

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *M^o Beren Quaden Vidal*

amb DNI *36875177-J*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

M^o Beren Quaden Vidal

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *ME CARMEN RAMIREZ CARBONELL*

amb DNI *77.251680-Q*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *ANGELS BARBACIL SANCHO*

amb DNI *37703413L*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Pilar Melendez Pérez*

amb DNI *3 75 89 524 A*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Pilar Melendez Pérez

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Dolores Barro Martín*

amb DNI 37610560U

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, ROSA AVIÑO MALLÉN

amb DNI 376006225

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Dora M. Pons Castellví*

amb DNI *38041376-C*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Magda Sáez Ruiz*

amb DNI *79290264H*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, Irene Diaz Hermandad

amb DNI 38759323 E

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Irene', enclosed within a large, loopy oval scribble.

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Esther Diaz Hernandez*

amb DNI *38759324T*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Esther Diaz

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *CARMEN SÁEZ RUIZ*

amb DNI *79290263V*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Núria Armengol Gonzalo*
amb DNI *77066241A*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, **MARIA CASTRILLO MARIEGES**

amb DNI **36 478 829**

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Maria Ca

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

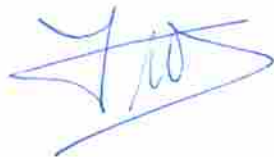
Jo, *Joana Cera Torrens*

amb DNI *37 595 137 - G*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Pepita Núria Flaumborda*

amb DNI *37593542-L*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Núria Vidal i Baig*

amb DNI *36765392-F*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Núria Vidal i Baig

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Mre Conxalacion Adriol Jordá*

amb DNI *37222249 S,*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

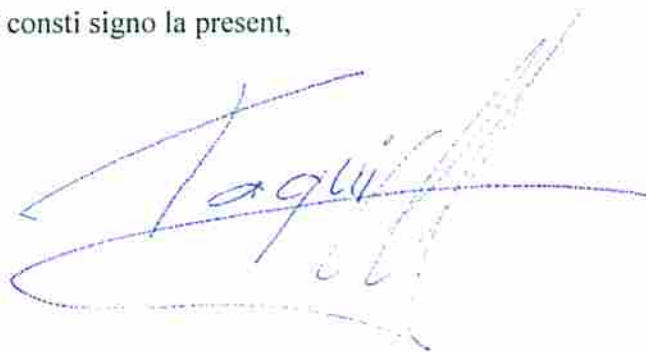
Jo, *Tàqui Manna Espeso*

amb DNI *763354285*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Elena Fontanals Salvat*

amb DNI 38290703 G.

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, M. NEUS GALOFRÉ FABIAN

amb DNI 77 252646 2

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *MARIA PLANAS i CENDRA*

amb DNI *37.703.143 W*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present.

A handwritten signature in blue ink, reading "Maria Planas i Cendra". The signature is stylized with large loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Rosa Vidal Figueras*

amb DNI *36756394X*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Rosa Vidal

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Mauherrat Betas Mestre*

amb DNI *38224988-T*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

M. Betas

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *cll^o Chingela Post Faut*

amb DNI *37593641*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Madhona Gras Roca*

amb DNI *38249194 X*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Teresa Cervello Perello*

amb DNI *39546559Z*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

T. Cervello

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Camèlia Ferrer Garriga*

amb DNI *36756711-C*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Lourita Lazola Navarro*

amb DNI *37411282B*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Cessió dels drets de la informació obtinguda als grups de discussió

Jo, *Pilar Cedó Solé*

amb DNI *73543833E*

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R i que té com a objectiu l'elaboració del Treball de Fi de Grau siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre la informació que li proporciono al grup de discussió, cedeixo a: Núria Morda Ruiz amb DNI: 48022207R tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el Treball de Fi de Grau és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Pilar Cedó